

Upravništvo Ljubljana, Knafljeva 5
— Telefon št. 3122 3123 3124,
3125 3126
Inseratni oddelki: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor, Grajski trg 7.
— Telefon št. 2455
Podružnica Celje, Kocenova ulica 2.
— Telefon št. 190
Računi in pošta čez zavodih Ljub-
ljana št. 11 842, Praga čisto
78 180, Wier št. 105 241

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5 telefon
3122 3123 3124 3125 3126 Maribor,
Grajski trg št. 7. telefon št. 2455.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
telefon št. 65

Rokopisi se ne vračajo

JUTRO

Po bolgarskem obisku v Turčiji

Predsednik bolgarske vlade Kjuševanov se je pravkar vrnil s svojega poseta, ki ga je napravil v Turčiji. V vseh državah Balkanske zveze so spremljali njegovo pot v Ankaru z velikimi simpatijami pridružujoč se željam, ki so prihajale posebno od izraza v pozdravnih razmotiranih turškega časopisa in ki so vsebovale prepričanje trdne povezanosti vsega balkanskega sveta. Sprito nenadnega zaokreta, ki je nastal v celotni evropski politični situaciji, se je tudi drugod interes za ankerske razgovore jako povečal, in ni ni pretirano, ako uvrstimo to potovanje med najpomembnejše dogodke, ki so se ta čas odigravali na stranskih tih evropskega političnega razvoja.

Senzacionalnih zaključkov ankerski razgovori niso prinesli, a jih tudi ni bilo pričakovati. Odnosaji med Turčijo in Bolgarijo so že dolgo jako dobri in so se še izboljšali v teku zadnjih let, podobno kakor med Bolgarijo in ostalimi balkanskimi državami. Saj je postalo očito vsemu svetu, da stremi Balkanska zveza za popolno strnitvijo balkanskih držav, za iskrenim sodelovanjem med njimi in za najvišjo stopnjo medsebojnega zaupanja. Tudi v Sofiji je našlo to prizadevanje simpatičen odmev in ustvarilo atmosfero, v kateri postajajo čim dalje lažji še nadaljnji koraki v smeri popolne enotnosti vsega balkanskega sveta. Najvidnejši izraz tega stremjenja je bila lanska solunska deklaracija, s katero se je balkanski sporazum odredel onih klavzul mirovnih pogodb, s katerimi se je balkanski sporazum odredel onih rije v vojaškem pogledu. Gradnja konstruktivnega sožitja je dobila s tem trdne temelje.

Kako daleč je že napredovalo to prizadevanje, kaže najzgovorneje izjava ministrskega predsednika Kjuševanov samega, ko je v Turčiji rekel ravnatelju carigradskega lista Džumburjeta: »Dasi Bolgarija še ni članica balkanske zveze, se vendarle smatra ideološko že kot njen sestavni del.« Tudi že poprejšnje izjave, podane ob raznih prilikah, zrcalijo v bistvu enako razpoloženje. Končno je zaključni komunike, ki so ga objavili v Ankari pred odhodom Kjuševanov, potrdil isto razpoloženje in prepričnost o nujnosti balkanskega sodelovanja. Iz njega odseva tudi spoznanje izredne pomembnosti, ki leži v dejstvu kompaktnosti balkanskih držav; zavest, da leži prav v tej vzajemnosti garancija za stabilnost na Balkanu, je nastala iz spoznanja, ki ga nudijo anali zgodovine in vsem še sveži spomini na bridke preizkušnje iz dobe, ki še ni odmaknjena za celo generacijo od sedanjosti. Prav značilno je da so se pri prireditvah v Ankari ob priliki Kjuševanovega poseta zbrale ob skupni mizi diplomatski predstavniki vseh balkanskih držav okrog ministrskih predsednikov Turčije in Bolgarije. Zares bi bilo treba izvršiti samo še formalne dopolnitve, da bi se v krog Balkanske zveze uvrstila še Bolgarija.

Balkanska zveza je zgrajena na medsebojni zagotovitvi, da si vse štiri podpisnice garantirajo nedotakljivost svojih balkanskih meja. Pristop Bolgarije bi pomenil razširjenje te obveze tudi nanjo in s tem dokončno načelno stabilizacijo stanja na vsem polotoku. Veliki dogodki iz preteklosti so zvezani z nastankom sedanjih meja, za Bolgarijo še prav posebno. Toda prav Turčija je ena od držav, ki je dala izredno prepričevalen vzgled politične treznosti in realnosti, ko je po tolikih pretresljivih pokazala, da je sposobna uživati se z izredno naglico v novo stanje ter se iskreno in brez dvomnih rezerv odredi vabam restavracijskih prizadevanj, temelječih na preteklosti. Treba si je poklicati pred oči, da je imela Turčija še nedavno hude sepe z velesilami s katerimi jo vsojere sedaj najboljši odnosi, da je imela hude konflikt z Grčijo, a je umela, da sklepe prav z njo najprvo najboljšo prijateljstvo, s katerim so se stara nasprotstva pokopala za vedno. Turški državniški so v razgovorih s Kjuševanovom prav ta načela posebno postavljali v osredje, naglašajoč, da se Turčija nikdar ne bo dala hipnotizirati spominom iz preteklosti.

Tudi Bolgarija je dala dokaze, da želi korakati po enaki poti in njena politika je da obilo primerov v zadnjih letih, ki moramo po njih sklepati, da do so ji ideali miru in konstruktivnega sožitja najvišje vodilo. Pakt večnega prijateljstva, ki ga je Bolgarija sklenila z nami, nam potrjuje v najvidnejši obliki, da je res tako. Ni torej pretirano ali utemeljeno preočiranje, da tudi napram ostalim balkanskim državam bodoče razmerje ne more biti urejeno drugače. Da se niso že sedaj našle formalne potrditve skupnih želja balkanskih narodov temu vzrok je delikatnost nekaterih problemov, ki se okrog njih že dolgo sučejo

Klajpedsko ozemlje priključeno Nemčiji

Litovska vlada je pristala na nemško zahtevo ter klajpedsko ozemlje prepustila Nemčiji — V navzočnosti kancelarja Hitlerja bodo Nemci deželico danes zasedli

KLAJPEDA, 22. marca. AA. (Reuter) Litovski guverner za Klajpedo Gailius je potrdil sinoči, da je Nemčija poslala Litvi ultimatum, v kateri je zahtevala naj Litva odstopi Nemčiji klajpedsko ozemlje.

LONDON, 22. marca. AA. (Reuter). Poluradno se poroča, da je litovska vlada sklenila sprejeti vse nemške zahteve ter ji izročiti takoj klajpedsko ozemlje.

KOVNO, 22. marca. c. Litovska vlada je na svoji sinočni seji pristala na zahtevo Nemčije, naj ji takoj odstopi klajpedsko ozemlje.

Litovska vlada je izdala v zvezi z odstopitvijo dva komunikeja. V prvem pravi, da je nemški zunanji minister Ribbentrop sporočil litovskemu zunanjemu ministru ob priliki njegovega obiska v Berlinu, da Nemčija zahteva odstopitev klajpedskega ozemlja na podlagi narodne samoodločbe. Nemčija je smatrala, da je postalo razmerje med Nemci in Litovci v klajpedskem ozemlju prenapeto in da bi moglo to dovesti do intervencije nemške vojske.

Litovska vlada je že začela umikati svoje čete s klajpedskega ozemlja.

Obsedno stanje v Litvi

Kovno, 22. marca. AA. (DNB) Opoldne je bilo v Litvi proglašeno obsedno stanje. Vlada je objavila proglas, s katerim poziva prebivalstvo, naj bo mirno. Ministrski svet je imel opoldne sejo, ki se je popoldne nadaljevala.

Litovska delegacija v Berlinu

Pariz, 22. marca. AA. (Havas): Iz Berlina poročajo: Litovska delegacija, ki se ima pogovoriti o upravnih in gospodarskih po-

drobnostih v zvezi z odstopom klajpedskega ozemlja Nemčiji, je danes popoldne priletela v Berlin z dvema letaloma.

V Berlinu pravijo, da ni bilo ultimata

BERLIN, 22. marca. AA. (DNB). Z obveščene strani izjavljajo, da vesti, ki krožijo v inozemstvu, da je Nemčija poslala Litvanski ultimatum, ne odgovarjajo resnici.

Prevzem oblasti po Nemcih

Klajpeda, 22. marca. AA. (DNB): Ko se je davi raznesla vest o sporazumu med Nemčijo in Litvo o vrnitvi klajpedske pokrajine Nemčiji, je zavladalo v Klajpedi in okolici veliko navdušenje. Oglasile so se sirene z vseh parnikov in pristanišč, v vseh stolpih so začeli zvoniti zvonovi. Na vseh hišah visijo zastave s kljukastim križem. Na ulicah so se zbrale velike množice, ki so vzvikale Hitlerju.

Za nočjo ob 18. je bil sklican klajpedski deželni zbor, pred katerim je vodja klajpedskih Nemcev Neumann prečital proglas o priključitvi Klajpede k Nemčiji.

Vsa izvršna oblast v klajpedski pokrajini je prešla v roke klajpedskega direktorja. Litovski guverner je izjavil članom direktorja, da litovske oblasti ne bodo več opravljale nobene funkcije v klajpedski pokrajini. Klajpedske oblasti so prevzele po se brez vsakih incidentov. Red vzdržujejo klajpedski nacionalni socialisti.

Izročitev poslov v uradih, ki so bili doslej pod litovsko upravo, je bila izvršena brez vsakega incidenta. Te urade je prevzela klajpedska policija. Vse potrebno je bilo izvedeno že opoldne.

Dosedanji litovski guverner Gailius je pozval litovsko manjšino k miru in redu. Prav tako je bilo sporočeno klajpedskemu direktorju, da se bodo vsi klajpedski Nemci, ki služijo v litovski vojski, po najkrajši poti vrnili na svoje domove.

Angleška akcija za skupen nastop treh velesil

Anglija, Francija, Poljska in Rusija naj bi podale najprej skupno deklaracijo proti morebitnemu napadalcu v Evropi

Pariz, 22. marca. AA. (Havas) poroča iz Londona: Glavni predmet zanimanja angleških uradnih krogov so še vedno posvetovanja med francosko, angleško, rusko in poljsko vlado o vprašanju nameravane skupne deklaracije proti napadalcu v Evropi. V istih krogih poudarjajo, da besedilo deklaracije, ki je bilo sporočeno veleposlanikom zainteresiranih vlad, še ni končno veljavno in da so možne gotove spremembe, če se bo pokazala potreba. Posvetovanja, ki so sedaj v teku, se nanašajo na nekatere podrobnosti nameravane deklaracije.

London, 22. marca. (Reuter) Doslej še ni prispel noben končni odgovor francoske, ruske ali poljske vlade glede deklaracije, ki bi jo objavile z angleško vlado o skupni akciji proti napadalcu v Evropi.

London, 22. marca. AA. Na seji ministrskega sveta ob 10. dopoldne v Downingstreetu so razpravljali o odgovorih angleških dominionov in gotovih evropskih držav na angleško stališče

razgovori. Vprašanje bolgarskega dostopa na Egejsko morje je najvažnejše med njimi. Gospodarski pristop bolgarske trgovine na Egejsko morje, ki bi silno olajšal stike z velikim svetom po morskih poteh, je bil sprva vključen že v mirovne pogodbe. Regulacija tega stremjenja pomeni pred vsem gospodarsko težnjo in podoba je, da je sedaj ne bo več težko realizirati. Podobno je z drugimi stremljenji sofijske politike, ki ne zadevajo na nepremostljive zapreke. Seveda pa je zanje treba časa.

Za urejanje teh in podobnih problemov se nudiata dve poti. Pot, ki vodi do aranžmajev, vključujoč skupno vse balkanske države, in pot, ki stremi za ureditvijo zadev s posameznimi državami v zaporednih pogajanjih in paktih, kakor je med njimi že pred dvema letoma podpisani pakt o večnem prijateljstvu med Bolgarijo ter Jugoslavijo. V Sofiji imajo več razpoloženja za to drugo pot. Nedvomno je resnica, da lahko vodita obe do cilja. Glavno je, da izvira prizadevanje iz iskrenih razpoloženj in iz spoznanja, da samo skupna balkanska volja do miru in konstruktivnega sožitja vodi do zaželenega cilja, pa da je vsemu dejanju in nehanju balkanskih narodov, kar se tiče medsebojnih odnosov, osnova v idejah in prizadevanjih, kakor jih je slovesno znova deklariral bolgarski obisk v Ankari.

proti vsem napadalnim akcijam. Seja je trajala nad poludrugo uro. Ko sta Chamberlain in njegova soproga odhajala iz Downingstreeta, jima je ljudstvo pridilo navdušene ovacije.

Izmikajoč odgovor

v spodnji zbornici

Pariz, 22. marca. AA. (Havas): Iz Londona poročajo: Na današnji seji spodnje zbornice je britanskega podpredsednika poslanc Pletche prosil, da mu predsednik vlade Chamberlain odgovori, kakšna je bila informacija, ki jo je svojčas poslal francoski zunanji minister Bonnet britanski vladi o možnosti nemške akcije na Češko-slovaškem. V imenu britanske vlade je odgovoril na vprašanje državni tajnik za zunanje zadeve Butler. Dejal je, da je med Londonom in Parizom obstajal tesen stik glede vseh vprašanj, ki so bila v zvezi z dogodki v Srednji Evropi, posebno pa glede morebitnega nastopa Nemčije v CSR.

Položaj čeških diplomatskih uradnikov v Angliji

Pariz, 22. marca. AA. (Havas): Iz Londona poročajo: Na današnji seji spodnje zbornice je britanskega državnega podtajnika za zunanje zadeve vprašalo več poslancev, kakšen je v današnjih razmerah položaj češkoslovaškega odpravnika v Londonu, poslovnikega osebja in drugih čeških zastopnikov na Angleškem. Butler je odgovoril, da se položaj navedenih oseb za zdaj ne bo prav nič spremenil. Ta izjava britanskega državnega podtajnika za zunanje zadeve je bila deležna vihnega odobravanja spodnje zbornice.

Stiki Rumunije z Anglijo

London, 22. marca. AA. (Reuter) Poročajo, da bo rumunski poslanik v Londonu Tilea odpotoval iz angleške prestolnice v Bukarešto čim bo dobil gotova obvestila od angleške vlade. Zaradi tega je Tilea že napovedal sestanek z angleškim zunanjim ministrom. Tilea je dobil navodila od svoje vlade, naj odputuje v Bukarešto, da poda poročilo o stališču angleške vlade v zvezi z zadnjimi dogodki v Evropi kakor tudi o akciji, ki bi jo mogla podvzeti Velika Britanija v primerih, ki neposredno zanimajo Rumunijo.

Italije in Nemčije iz odbora za nevmešavanje

London, 22. marca. AA. (DNB) Iz dobro obveščenih krogov poročajo, da sta delegata Nemčije in Italije obvestila predsednika odbora za nevmešavanje, lorda Plymoutha, da Nemčija in Italija v bodoče ne bosta plačali svojega prispevka odboru za nevmešavanje.

Stališča velesil

Kovno, 22. marca. AA. (DNB): O večrajšnji seji ministrskega sveta in o diplomatski akciji, ki je nastala zaradi te seje, so se zvedele naslednje podrobnosti:

Predsednik vlade Mironas in zunanji minister Urbis sta v parlamentu podrobno poročala o položaju. O stališču vlade sta bili obveščeni Velika Britanija in Francija kot podpisnici klajpedske konvencije. Litovska vlada je zaprosila pri njih za svet. Obe državi sta izjavili, da ne bi podvezli protikutrepov, če bi se Litva odločila, da sprejme nemške zahteve, ter da bi se pridružili litovskemu stališču. Obveščeni sta bili tudi ostali dve zainteresirani veliki državi, Rusija in Poljska. Obe ti dve državi sta izjavili, — kakor trdijo — da ta akcija ne bo obsegala ničesar drugega, razen klajpedske pokrajine. Izjavljajo, da je bila razprava na tajni seji sejma zelo voharna. Nazadnje so poslanci izglasovali neko formulo ki je bila v obliki obvestila objavljena 20 minut po polnoči. Razprava med člani vlade in obveščarje tujih diplomatskih zastopnikov sta trajala vse do rane zore. Že ponoči so vojaške oblasti začele odhajati iz klajpedske pokrajine.

Po neuradnih vesteh so nemške čete že začele zasedati Klajpedo.

Odhod Litovcev

Klajpeda, 22. marca. AA. (DNB): Edina litovska vojna ladja, mino'ovec »Predsednik Smetona« je danes opoldne odplula iz klajpedskega pristanišča.

Berlin, 22. marca. AA. (Stefani). Trdijo, da so litovske čete že pretekle noč zapustile ozemlje Klajpede. Tudi uradniki v Klajpedi so izpovedali, da se pripravljajo za odhod. Poleg drugih se tudi guverner pripravlja za pot v Litvo. Večje število Litovcev čaka na železniški postaji v Klajpedi na vlak ki bi jih odpeljal v Litvo.

Važni politični zdravici v Londonu

Sodelovanje Anglije in Francije v interesu miru in obrambe temeljnih demokratskih načel se bo nadaljevalo v popolnem medsebojnem zaupanju

London, 22. marca. AA. O priliki večerje ki sta jo angleški kralj in kraljica pridelala snoči na čast predsedniku francoske republike Lebrunu in njegovi gospe v Buckinghamskem dvorcu, je imel angleški kralj Jurij VI. govor, v katerem je med drugim dejal:

Govor kralja Jurija VI.

Z velikim zadovoljstvom vstajam, gospod predsednik, da vam in vaši gospe zaželim dobrodoščilo v naši prestolnici. Kraljica in jaz nikoli ne bova pozabila obiska, ki sva ga v juliju minulega leta napravila v Franciji in ob kateri priliki nama je bil prirejen nenavadno prisrčen sprejem s strani francoskega naroda. V sedanjem času se podnebje Londona ne more sporejati z bleškom pariškega solnca meseca julija, toda pri vsem tem ni potrebno zaotavljati vam, s koliko toplino in občutka vas sprejemamo v tem velikem mestu in istotako v vseh ostalih delih kraljestva. Naš narod pozdravlja v vaši osebi, gospod predsednik, upoštevanega šefa velikega naroda, s katerim nas veže prijateljstvo.

Francosko-angleški odnosaji so mnogo krat predmet proslave v izbranih in svečanih besedah, toda nikoli niso imeli tako velikega pomena kakor danes. Naša dva naroda lahko vrčeta nazaj na niz stoletij zgodovine, ki niso izpolnena samo z junaštvom, temveč tudi z velikimi uspehi na znanstvenem in umetniškem polju. Praksa demokratičnih vlad je omogočila našima narodoma ustanove, preko katerih se naizgovorne kaže izraz svobode in pravice, ki ju naša dva naroda enako ljubita. Naša dva naroda se zavedata tudi skupnosti interesov, ki ju vežejo. Naši državniški so zaradi tega moč v ozračju popolnega medsebojnega zaupanja sodelovati ter sem prepričani, da se bo to sodelovanje naših dveh vlad nadaljevalo, da bi se tako napravila večja usluga miru. Naši dve vladitvi sta odločni v tem, da napravita vse, kar je v njihni moči, da bi se števila resna vprašanja in problemi, na katere naltimo danes na svetu, uredili na prijateljski način. Naši dve vladitvi pa ne bosta sodelovali pri nobeni uveljavitvi s kršitvijo onih načel, ki morajo vladati v odnosih med posameznimi državami.

Mi popolnoma uvidavamo težave, ki nam ležijo na poti, toda istotako je v nas prepričanje, da lahko gledamo v bodočnost z zaupanjem, zavedajoč se svoje sile, svojih intelektualnih kretnosti in drugih vrlin, s katerimi se odlikujeta oba naša naroda posebno v trenutkih nevarnosti. Svojo čašo dvigam v vaše zdravje, gospod predsednik, in v zdravje vaše gospe ter za veličino in napredek slavnega francoskega naroda.

Lebrunov odgovor

Predsednik francoske republike Lebrun je odgovoril z naslednjo zdravico: »Noben dokaz simpatije mi ni dražji kakor dobrodoščila, ki jo je Vaše Velikanstvo naslovilo name in mojo ženo in v ka-

Upravo nad klajpedskim ozemljem je začelo prevzeti direktorij.

Po zasedbi klajpedske pokrajine se je površina Nemčije povečala za 2848 km², prebivalstvo pa se je pomnožilo za 150.000 duš.

Proslave v Nemčiji

Berlin, 22. marca. AA. Veliko število Nemcev iz Tilsita je davi prekoračilo klajpedsko mejo, da se pridruži manifestacijam Nemcem v Klajpedi.

Zadnje vesti iz Klajpede so izzvale veliko iznenadenje v vsej Nemčiji, ki ni bila nanje pripravljena. Ljudstvo je takoj začelo ponovno razobešati zastave, ki so jih že odstranili po večerajšnji proslavi priključitve Češk in Moravske k Nemčiji. Nemški uradni krogi ne pričakujejo nobenih protestov glede klajpedskega vprašanja, ker je bila Klajpeda vrnjena Nemčiji s svobodnim pristankom litovske vlade. Po prejšnjem običaju bo državni kancelar Hitler spremljal nemške čete pri vorkranju v klajpedsko pokrajino, kjer mu bodo priredili navdušen sprejem. Prav tako je verjetno da bo nemška mornarica sodelovala pri proslavi priključitve klajpedske pokrajine k Nemčiji, ker se je tokrat prvič zgodilo, da se Nemčiji priključi del morske obale.

Narodnost prebivalstva

Berlin, 22. marca. AA. (DNB): Klajpedski direktorij izjavlja, da so poskusi tuje ne, ki bi hotela naslikati razmerje prebivalstva v Klajpedi tako, kakor da je med 147.000 prebivalci samo 63.000 Nemcev, smešni in otročji. V zvezi s tem poudarjajo, da je pri zadnjih volitvah v klajpedski deželni zbor lanskega decembra 63.980 volivcev od 82.247 vpisanih volivcev oddal bo svoj glas za nemško listo. Med volilci ki so glasovali za litovsko listo, je bilo tudi mnogo litovskih uradnikov, ki so jih 20 let pošiljali v ta kraj.

teri je Vaše veličanstvo omenilo obisk, ki sta ga z Njenim Veličanstvom kraljico napravila francoskemu narodu, ki vama je ob tej priliki manifestiral svojo globoko vdanost. Na aklamacije, ki jih je vama priredil Pariz, so prišle aklamacije Londona šefu francoske države. Imel sem priložnost, da pri prvem obisku tega velikega in ponosnega mesta vidim, kako je to kraljevsko mesto občutilo ono, kar nas združuje, kakor da želita obe prestolnici vsemu svetu dokazati naše želje, za katere ne obstajajo moralne meje.

Prijateljstvo naših dveh držav je zakoninjeno v moralni zavesti ter se danes pojavlja kot naraven in nujen pogoj njihovega obstoja. Medsebojno razumevanje postaja vedno bolj globoko ter se krepi na vseh poljih, tako da vidimo, da sta se oba naša naroda izjavila za skupna načela, ki predstavljajo tako za poedince kakor za celotne narode najvišji razlog, za katerega se živi, kajti svojo načelnost in svojo moč črpamo ravno iz tega ideala, kar nam daje vedno več hrabrosti, da se ga tudi v naprej držimo. Naš občutek časti, pravice, človeškega dostojanstva, spoštovanja spoznanja in dane besede, naša udanost svobodni govora, mišljenja in tiska, nevmešavanje v notranje zadeve drugih držav, ljubezni do miru, to vse so naša načela, ki se jih držimo.

Vedno, kadar so naša načela neke na svetu doživela neuspeh, se je naše javno mnenje dvignilo ter zahtevalo od vlad, da povečajo oborožitev, da bi se okrepila varnost držav ter s tem podpri splošni mir. Na ta način se potrjuje naša želja, da delamo za obnovitev mednarodnega zaupanja, ker sicer za noben narod ne bi obstajal niti mir niti pravo blagostanje. Prepričan sem, da delajo francoski in angleški državniški za ves svet, ako podpirajo ta načela ter se trudijo, da bi svet prišel iz današnjih temnih dni.

Zahvaljujem se Vašemu Veličanstvu in Nj Vel. kraljici za ljubeznivi sprejem, ki ste nama ga priredili. Dvigam časo na zdravje Vašega Veličanstva, Nj. Vel. kraljice, Nj. Vel. kraljice Mary in kraljevskega doma, za blagostanje kraljevine Velike Britanije ter izražam najlepše želje za napredek britanskega imperija.

Včerajšnji Lebrunovi poseti

London, 22. marca. AA. Predsednik francoske republike Lebrun je sprejel danes v Buckinghamski palači diplomatski zbor, kjer mu je francoski veleposlanik Corbin predstavil v slavnostni dvorani vse poslane, akreditirane na angleškem dvoru. Diplomati so bili v slavnostnih uniformah. Iz Buckinghamskega dvorca sta se Lebrun in njegova soproga odpeljali v Guildhall, kjer ju je pozdravil londonski župan, izražajoč željo, da bi Francija in Anglija, čvrsto povezani, nadaljevali dosedanja akcija za ohranitev miru

Enodnevna proračunska razprava v senatu

Velik govor dr. Kramerja o problemih naše notranje politike — Proračun bo danes že definitivno sprejet

Beograd, 22. marca. p. Po včerajšnjem uvodu v načelnu debato o novem proračunu, v katerem je finančni minister Djurić podal tudi svoj ek-pozice, se je danes razvila v senatu izredno zanimiva načelna debata, v katero je poseglo do večera sedem govornikov. Kakor je znano, so se k debati prijavili le govorniki združene opozicije in JNS.

Dušan Stevčić

Seji senata so prisostvovali vsi člani vlade. Debata se je pričela takoj po otvoritvi in nekaterih manj pomembnih formalnostih. Prvi je govoril senator Dušan Stevčić (Davidovičev). Kritiziral je proračun, češ, da je previsok in v nesorazmerju z obremenitvijo naroda. V državi je treba uvesti sistem progresivnega obdavčenja. Zagotoviti je treba minimalno existenco vsakemu posamezniku. Nato je senator dr. Stevčić prešel na politična vprašanja.

Obširno je govoril o hrvatskem vprašanju. Tolmačil je razloge zaradi katerih je demokratska stranka že pred poldrugim letom sklenila sporazum s Hrvati. Zaključil je svoj govor z ugotovitvijo, da naša država ne more biti zgolj zajednica po obliki, nego mora vsebovati nekaj več nekaj idejnega, kar bo zdravo in drago vsem Srbom, Hrvatom in Slovincem. Ob za-

Govor senatorja dr. Kramerja

Senator dr. Albert Kramer je v dvehurnem, od vse zbornice pozornosti poslušanem govoru najprej obeležil sedanjo politično položaj in orisal smernice za ureitev naših domačih razmer. Nubena proračunska debata pri nas se še ni razvijala v tako burnem in težkem času kakor se danes. Konflikti med velesilami se vedno bolj poudarjajo in svetovni dogodki posredno udarjajo tudi ob zidove naše domovine. Nas narod občuti globoko v svoji duši, da so zanj nastopili resni časi. Bolj kakor kdaj prej se v najširših krogih našega naroda vzbujajo instinkti samozbranosti in vstaja spoznanje, da je močna Jugoslavija edino jamstvo našega življenja, naše svobode ter neodvisnosti Srbom, Hrvatim in Slovincem. Mi verujemo, da bo Jugoslavija v teh težkih priključih vodila zunanjo politiko, ki bo ohranila našo domovino svobodno in neodvisno. Tako politiko bo odločno podprl ves naš narod, ki soglaša v tem, da je treba z vsemi silami podpreti napore in delo za ojačanje in tehnično izpopolnitev naše vojske. Ves narod je sičen v tem, da je prišel skrajni čas, ko se morajo zediniti in združiti vse naše narodne sile, ko se morajo za vsako ceno pokopati vsi spori in medsebojna neprijateljstva.

Misijska sedanje vlade

Dr. Kramer je obžaloval, da je klub senatorjev JRZ opustil delovanje v debati. Vlada Drag še Cvetkovića se je predstavlja narodnemu predstavništvu s programom, ki se povsem razlikuje od programa njene predhodnice. Nastopila je z obsodbo prejšnjega režima, kakor je to javno prišlo do izraza že v demisijskem pismu sedanjega predsednika vlade.

Današnja vlada se je predstavila narodnemu predstavništvu kot provizorni režim, ki ima po besedah predsednika Cvetkovića predvsem nalogo pripraviti pot za novo politično konstelacijo v državi. Govornik je poudaril, da se s tem strinja. Brez ostrine in brez strankarske pristranosti želi odločno obeležiti bilanco režima, ki je več kakor tri in pol leta odločil o usodi naše države. Generalno oceno temu režimu je dal dovolj že predsednik vlade Cvetković, ko je napisal, da je bil ta režim glavna ovira naše notranje konsolidacije. To lahko mirno vsi podpišemo. S tovaršili je že leta 1936 v senatu pripomnil, da je bila izglasovana resolucija, v kateri se je izrazila opravičena bolezen, da bo režim dr. Stojadinovića povedel državo v težko stanje, ki mu ne izhoda. Dosednji so po po-noma opravičili našo tedanje tezo.

Dr. Kramer je obširno govoril o osebnih diktaturah dr. Stojadinovića in o vsem, kar je bilo z zakoni izvedeno v njegov imen. Končni smoter je bil, da bi postal dr. Stojadinović monopolizirani nosilec državne oblasti. Dr. Kramer je citiral finančni zakon, v katerega so bile vključene uredbi, ki naj bi omogočile centralizacijo vsega socialnega in gospodarskega življenja na skupini ljudi v državni centrali. Citiral je tudi famozni načrt spremembe kazenskega zakonika, ki je k sreči odločen, a bi bil usoden za državo, ako bi se izvedel.

Decembrske volitve

V nadaljnjih izjavah je dr. Kramer analiziral rezultat decembrskih volitev.

Za listo dr. Mačka se niso zbrali samo vsi hrvatski glasovni, nego se je tem pridružil 600.000 glasov zavednih srbskih volitev, in tudi mi Slovinci smo dali junaško četo 45.000 glasov. Je sestavila narodna skupščina, kateri je opozicija z dr. Mačkom na čelu s polno pravico odrekla vsako legitimacijo. Ki bi jo pooblašala za predstavnico politične volje Srbom Hrvatim in Slovincem. Kar pa se posebej tiče volilnih rezultatov v Sloveniji, smo lahko več kot zadovoljni. Na osnovi sedanega volilnega zakona v Sloveniji se nobena opozicija ni imela poguma, da bi nastopila pri volitvah, razen nas. Niti leta 1930, niti 1935 stranka dr. Koroseca ni postavila svojih kandidatur.

Predsednik vlade je v svojem ekspozitu pravilno dejal, da je prvo in najimunitnejše vprašanje ustvaritev atmosfere pomirjenja in ojačanja za narod. Ne gre tu za satisfakcije posameznim prizadetim strankam, nego za satisfakcijo žalnemu narodni morali, kršenemu narodu enakosti in enakopravnosti. G. predsednik vlade je pred dnevi bil tako ljubimcu, da je izjavil, da delegaciji našega kluba da ho osebno ekhal za to, da se bodo politične reparacije izvršile prav v vseh resorih in v vseh krajih.

O državnem proračunu

Dr. Kramer je potem obravnaval državni proračun v zvezi z uradniškim vprašanjem. Stevilo uradnikov se iz leta v leto povečuje. Prav tako pa narašča tudi šte-

ključku je poudaril, da more izpolniti vse pogoje za rešitev tako velikega vprašanja zgolj močna koncentracijska vlada.

Jeremija Živanović

Drugi govornik je bil senator JNS Jeremija Živanović. Večji del svojega govora je posvetil uradniškemu vprašanju. V svoji osnovi se mora uradniško vprašanje urediti pravilno in praktično ter v skladu z resničnimi potrebami naše državne uprave. Tudi če bi imeli najnaprednejše zakona, najboljše uredbi, do podrobnosti proučene ministrske naredbe, bi ostalo vse to brez vestnega in materialno zavarovanega uradništva le mrtva črka na papirju. Z današnjim položajem našega uradništva ne more biti nihče zadovoljen, ne uradniki sami, niti država. Današnji prejemki državnih uradnikov so tako majhni, da imajo mnogi uradniki danes manjšo plačo kakor so jo imeli v predvojni Srbiji. Poudaril je, da zaradi tega veliko število mladih in talentiranih ljudi beži v privatne službe. Senator je poudaril potrebo po temeljiti reviziji uradniškega zakona. Navedel je podrobno mnogo nedostatkov in podal celo vrsto pobud za to revizijo.

Tudi senator Živanović je v drugem delu svojega govora obeležil hrvatsko vprašanje in poudaril za njegovo rešitev, ki naj bi jo izvedla koncentracijska vlada.

vilo upokojencev. Vsako leto zahtevamo in tudi prejemo obljube, da se bo izvršila revizija upokojencev. Mesto tega pa odhaja vsako leto iz državne službe nekaj tisoč mladih ljudi, ki so še sposobni za delo, v pokoj in to pretežno iz strankarskih razlogov.

Število osrednjih fondov stalno narašča. Imamo jih že 120. Vsi ti fondii kažejo centralizacijske tendence. Iz njih se troši na stotine milijonov brez parlamentarne kontrole. Ta praksa je v zadnjih letih posebnost mnogo doprinesla k temu, da se posamezni kraji naše države zmerom bolj čutijo zapostavljene in neenakopravne. Posebno velja to za famozni skupni banovinski fond in za skupne banovinske trošarine, odnosno za ključ za njihovo razdelitev. Tako vidimo, da se neka banovina lahko zadovolji s 25 procentno doklado, medtem ko drugega doklada v drugi banovini celih 120%.

O določbah finančnega zakona

Dalje je dr. Kramer obravnaval nova bremena ki jih prinašajo določbe finančnega zakona.

V finančni zakon je vnešen tudi del odredb iz svoječasne konkordate. Te odredbe so v glavnem materialnega značaja. V načelu sem za vse, kar bi doprineslo k temu, da bi se katoliška cerkev v Jugoslaviji počutila popolnoma enakopravno s pravoslavno. Ena teh odredb pa se tiče prenosa premoženja verskega sklada na katoliško cerkev. To vprašanje je bilo nekdanj v Avstriji urejeno že pred 90 leti. Gre za približno 200 milijonov, predvsem za osemne gozdne komplekse v Sloveniji. S prenosom lastnine tega fonda v cerkvene roke se ne bodo zmanjšali državni izdatki za katoliško cerkev. Temu ne ugovarjam. Treba na bi bilo revidirati fevdalne odnose vseh nasvratih duhovščini, posebno glede tako zbrane bive.

Dr. Kramer je nato protestiral proti določbi § 108 finančnega zakona, ki omogoča ministru za socialno politiko in narodno zdravje, da bo lahko zahteval od uradi, da pogodbe med zavarovalnimi udrugi in pogodbenimi izvajalniki brez odnove razveljavijo, zbiranje na odnisti. Govornik je tudi o § 76 finančnega zakona, po katerem se prometne ministru prizna pravica, da z bojniškim fondom železničarjev ustanavlja ureta in organizira lekorne in razna skladišča zdravil torej ustanavlja veletrgovine proti vsem določbam zakona o lekarnah.

Hrvatsko vprašanje

Med drugim je dr. Kramer dalje omenil podporo 500.000 din Zvezci fantovskih odsekov. Pri teh njegovih izjavah je prišlo do medsebojnih pojasmjevanj med dr. Andjeliničevićem, ministrom dr. Krekom in govornikom. Ko je opozoril še na problem šolskih knjig, je zopet prešel na politična vprašanja. Poudaril je, da je kr. vlada s svojo deklaracijo hrvatsko vprašanje službeno postavila na dnevni red naše državne politike. Dr. Maček ne postavlja zahteve, ki bi prekoračila okvir naše skupne države ali omajale osnovne temelje našega skupnega državnega življenja. Volilni sporazum JNS z njim in združeno opozicijo ponovno ponarja do so bistvene vprašanja naše državne eksistence glede na ureditve hrvatskega vprašanja postavljena izven vsake diskusije. To so državna celota, monarhija, dinastija in narodna vojska, glede reševanja problema samega pa se je odločila vsaka revolucionarna metoda in zahtevala se je rešitev hrvatskega vprašanja v skupnosti naroda in krone, navzvenji zaščitnikom nacionalnih in državnih interesov.

Toda brez globokih sprememb v sami konstrukciji naše države sporazum ne bo mogoče. Brez sporazuma po do konsolidacije ne bomo prišli. Vsi oni, ki mislijo, da je hrvatski problem neka razdelitev oblasti med strankami in ki se zato nadejajo, da nastopa nova era protokolov, razdeljevanja ministrskih portfeljev in slično, še zmerom niso razumeli tega vprašanja. Če bi bila politika naše države šla konsekvntno po jugoslovenski poti in bi se res upostevali politični, kulturni, gospodarski in socialni interesi vseh delov naše države in vseh delov naroda, če bi se ubrala pot energične dekoncentracije in decentralizacije, izgradnje solidne samouprave, tedaj bi bil pač že prej mogli likvidirati naše notranje spore in ugoditi upravičenim zahtevam sestavnih delov Jugoslavije, posebno še hrvatskega. Dr. Kramer je poudaril, da je po kraljevi smrti na konferencah, ki so se tedaj vršile, zastopal stališče, da je nastopil zadnji moment za rešitev naših notranjih problemov na unitaristični bazi, toda da

je treba če se hoče doseči uspeh, delati z največjo odločnostjo in naglico. Če pa se za to ne bi odločili, je tedaj dejal, se je treba takoj začeti pogajati z dr. Mačkom in za vsako ceno doseči sporazum. k. bo tem lažji, čim hitreje se bo sklenil. Opozoril je nadalje na pohorsko resolucijo iz leta 1936.

Kaj zahtevajo Hrvati? Pravne in stvarne garancije za svobodni razvoj v tej državi, popolno ravnopravnost, odločujoče sodelovanje pri vodstvu in upravi skupne države, obenem z nami Slovinci in Srbi, obenem pa obnovo stvarnega, zdravega demokratskega reda. Problem je dejansko v pravičnem političnem ravnovesju med Srbi, Hrvatim in Slovinci. Cilj je občutek zadovoljstva vseh delov narodne države z novim stanjem. Predsednik vlade je pravilno ugotovil v svojem ekspozitu, da se vsa politična javnost Jugoslavije in tudi vsi pristojni činitelji izjavljajo za sporazumno rešitev hrvatskega vprašanja. Temu je treba dodati konstatacijo, da smo s tem otvorili tudi problem naše občne notranje preureditve.

Po kateri poti bo mogoče doseči sporazum? Sporazum združene opozicije in KDK z dne 8. oktobra 1937. je odredil povsem določeno proceduro. Toda to je bilo leta 1937. Sedaj so nastopili dogodki, ki nam narekujejo da delamo naglo in odločno. Verujem da se pojavljajo v tem pogledu nove možnosti in otvarjajo nove poti. S popolnim zaupanjem polagamo odločitev v roke kroni, vrhovni zaščitnici naših narodnih in državnih interesov in sprejeli bomo solucijo, ki jo ona najde.

V nadaljnjih izjavah je dr. Kramer razčlenil položaj in stališče Slovincem pri reševanju hrvatskega vprašanja. Govornik je nato še o sedanji narodni skupščini, o političnih zakonih o razmerah v Sloveniji in naposled o velikih misli jugoslovenske misli. Za svoja izvajanja je žel voharno odobravanje.

Za dr. Kramerjem so govorili dr. Andjelinić, ki je zlasti razpravljao o vzrokih, zakaj se je hrvatsko vprašanje tako zaostroilo, dr. Josip Nemeč, Radoslav Dunjić in Ivan Pucelj.

S parurnim opoldanskim odmorom je današnja seja trajala do 20. zvečer. Nadaljevala se bo jutri dopoldne ob 9. Govornik bo še član neodvisnega kluba senator Djordjević, kakor bo takoj sledilo prvo glasovanje o proračunu. Ker za specialno debato ni prijavljen noben govornik, je verjetno, da bo proračun že jutri v opoldanskim urah definitivno sprejet tudi v senatu.

Beleške

Francija in Španija

Znani španski pisatelj Eugenio Montes objavlja v nacionalističnem španskem dnevniku »Heraldo de Aragón« članek pod naslovom »Priateljstvo, ki prihaja«. Najprej razlaga vzroke nerazumevanja inozemstva za špansko tragedijo, nato pa govori o misli maršala Petaina v nacionalistični Španiji in takole zaključuje svoja razmišljanja:

»Dva izbrana človeka se hočeta sedaj skreni posvetiti nalogi, da obnovita prijateljstvo med Španijo in Francijo: v Parizu naš veleposlanik don José Félix de Lequerica, ki je eden naših najboljših razumnikov, v Burgozu pa maršal Petain stari bojovnik, katerega srce se bo počutilo blaženo ob slavi naše armade in ob uspehih Caudilla. V njem pozdravljamo ml. Francijo gola meča, nabitjo Francijo. Zanj zvone vsi zvonovi Burgoza staro viteško pesem: »Pridite, otroci Francije, plemeniti vitezi!«

Francosko razpoloženje

Znani francoski pravnik Joseph Barthélemy, ki je v septembrski krizi lanskega leta pobijal v francoskih listih veljavno francosko-čehoslovaški pogodbi, je napisal te dni v pariškem oficinskem »Temps« članek pod naslovom »Izpraševanje vesti«. V članku čitamo med drugim:

»Ali smo zaslužili? Smo. Ali smo odločni? Nihče bolj ko mi. Ali se kesamo? Ne. Ali smo presenečeni? Ne. Brez glave? To pa ne smemo prstati — Glejte resnici v obraz, čas je že! Osebnosti, toževanja ne morejo ničesar spremeniti. Položaj je resen, znati celotno tragčijo. Vendar ne recite, da je bolj tragičen kakor leta 1914.« — »Nevarnosti, ki se sedaj pojavljajo na površju, so seveda resne, toda ne nove.«

O obvezni vojaški službi v Angliji

O tem vprašanju poroča londonski dopisnik pariškega »Tempsa« in piše med drugim: »Ali bo Anglija uvedla obvezno vojaško službo, da bo tako, če bo potrebno, v celoti lahko izpolnila svoje obveznosti v novi zvezi demokratičnih držav? Lord Halifax je tej reformi naklonjen, medtem ko je Chamberlain mnenja, naj bi se uvedla samo v primeru vojne. Vendar je mogoče, da bo obvezna vojaška služba v Angliji v kratkem uvedena, in sicer ne s kakim posebnim zakonom ali ljudskim glasovanjem (referendum), temveč z glasovanjem pri volitvah. Razen tega je sam Chamberlain ob uvedbi prostovoljskih registrov izjavil, da bo karneje, ako bi se ta sistem izkazal za dovolj uspešnega, uvedena splošna vojaška obveznost. O tem pa mora pasti odločitev še v marcu tega leta, kakor je bilo sklenjeno ob uvedbi registrov prostovoljnih prijavlencev za vojaško službo.«

Moscicki o poljski armadi

Na Jožefovo je v Zamku v spomin na pokojnega maršala Jožefa Piłsudskega govoril predsednik poljske republike Moscicki, ki je v svojem govoru proslavil zlasti poljsko vojsko. Dejal je o njej med drugim:

»Narod, ki je v dveh desetletjih ustvaril svoj tip vojakov, je lahko miren glede svoje bodočnosti. V tem pogledu smo zelo napredovali. Naša vojska postaja od dne do dne močnejša in bojeviteljša pod vodstvom maršala Rydz-Smigłego. Ona je predmet našega ponosa, ljubezni našega naroda in spoštovanja inozemstva.«

Na kratko je predsednik govoril tudi o politiki in rekel: »Naša politika je politika neodvisnosti. To neodvisnost zahteva naša narodna čast. Ne vežmo svoje neodvisnosti na narobno znanje in v znanju zaščito, marveč samo na vztrajno delo vsega naroda, ki je vsak trenutek pripravljen na vse žrtve. Geslo nas vseh bodi ono, ki je zapisano na praporih naše vojske: čast in domovina!«

BABYMIRA krema

SE USPEŠNO UPORABLJA ZOPER SPUSČAJE, RANE, PRASKE, OPEKLINE, HRASTE, LISAJE IN VSE NECISTOSTI KOŽE PRI OTROCIH IN ODRASLIH. NAGLO SUŠI OD ZNOJA ALI MOKRENJA OPALJENO IN ODRGNENO KOŽO. DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH IN DROGERIJAH PO CENI DIN 10.- ZA SKATLICO.

Amnestija za policijske prestopke

Beograd, 22. marca. AA. Izšel je naslednji ukaz: V imenu Nj. Vel. Kralja Petra II. po milosti božji in volji naroda kralja Jugoslavije so kraljevski namestniki na predlog predsednika vlade in notranjega ministra na podlagi čl. 30 ustave sklenili in odločajo:

Čl. 1. Da podeli splošno amnestijo za vsa kazenska dejanja (prestopke) zagrešena do vstetega 5. februarja t. l., za katerih preiskavo in sodbo so pristojne oblasti splošne uprave ne glede na to, ali se

jo postopek že začel ali je v teku, ali pa je sodba postala pravomočna ali ne. Denarne globe, ki so bile že izterjane, pa se ne bodo vrnile.

Čl. 2. O vseh spornih vprašanjih, nastalih na podlagi tega ukaza, bo razsojal notranji minister.

Predsednik ministrskega sveta in notranji minister naj izvrši ta ukaz.

Podpisi: Pavle, dr. Stanković, dr. Petrović.

Izjava dr. Vladka Mačka

Dr. Vladko Maček je sprejel v ponedeljek v Zagrebu beograjskega poročevalca ameriške agencije Associated Press. Dal mu je izjavo o svojem stališču do aktualnih političnih vprašanj v Jugoslaviji predvsem do reševanja hrvatskega vprašanja. O tem je, kakor posnemamo po zagrebških in beograjskih listih, med drugim dejal:

»Zahteve Hrvatov so sprejemljive brez omejitve ne samo za Srbe in državo Jugoslavijo, temveč tudi za zapadne demokracije. Hrvati so pripravljeni iskreno sprejeti skupne meje in srbsko dinastijo zahtevajo pa v teh mejah in pod to dinastijo brez-pogojno svojo svobodo.«

To vprašanje pa se mora naglo urediti. Jaz sem pripravljen poslati svoje zastopnike v vlado, ki bi obsegala vse politične sile države, torej v koncentracijsko vlado, ne v vlado ki bi imela nalogo, da podajašje sedanje stanje v brezkončnost, temveč v vlado ki bi storila najvažnejše korake, ki vodijo h končni ureditvi hrvatskega vprašanja.

Po mojem mišljenju je v sedanjem mednarodnem položaju prišel skrajni trenutek, da se ustvari sporazum med Srbi in Hrvatim, zlasti še, ker ni danes niti enega resnega političnega faktorja v Srbiji, ki bi nasprotoval ureditvi tega vprašanja. Za ureditve hrvatskega vprašanja je ne le vsa srbska združena opozicija, temveč so tudi

bivši odločni nasprotniki ugoditve hrvatskim zahtevam, nosilci svoječasnega režima, ki so pri zadnjih volitvah kandidirali na moji listi. Čeprav niso sklenili z menoj nikakega političnega dogovora, vem iz razgovorov z njimi in iz njihovih izjav, da so tudi oni prepričani, da je ureditve hrvatskega vprašanja nujna potreba.

Zaradi tega ne morem razumeti, komu bi moglo biti na tem, da se to vprašanje zavlačuje v neskončnost.

Izjava je netočna

Zagreb, 22. marca. o. »Hrvatski dnevnik« objavlja naslednjo vest: »Juturnji list« je včeraj objavil, da je dr. Maček sprejel beograjskega dopisnika Associated Press. Ta razgovor je bil nevezan ter so bile izjave dr. Mačka namenjene ameriški tiskovni agenciji. Preden pa so jih ameriški listi objavili je izšlo o njem poročilo v »Juturnjem listu« na način, kakor da bi Maček res izrekel vse kar je objavljenega v »Juturnjem listu«. Te izjave so nepopolne in netočne. Preden so bile redigirane, niso bile poslane dr. Mačku na pregled. Razen tega v njih ni kar je najvažnejše in kar je bilo glavna točka dr. Mačkovih razlaganj. Kdor pozna sploh dr. Mačka vidi na prvi pogled, da gre za svobodno reprodukcijo razgovora in ne izjavo, ki bi jo dr. Maček diktiral.

Italija ostaja zvesta osi Rim-Berlin

Resolucija velikega fašističnega sveta proti polzkusu ustanovitve enotne fronte med demokratskimi velesilami in Rusijo

Rim, 22. marca. AA. Snoči se je pod auspicijem velikega fašističnega sveta, ki ga predstavlja veliki fašistični svet. Ob začetku seje je Mussolini preciziral resolucijo o hvaleznosti velikega fašističnega sveta napadainim oddelkom in njihovim žrtvam v 20 letih delovanja fašistične stranke. V resoluciji se pozdravljajo fašistični tovariši, ki se bodo udeležili velikega zborovanja v Rimu, da ponovno pred vsem svetom potrdijo fašistično načelo, ki se glasi: Verovat, pokoravati se in boriti se Mussolini je nato govoril o dogodkih preteklih dni ter podrobno poročal o mednarodnem političnem položaju. Po razpravi je veliki fašistični svet sprejel sledečo resolucijo:

Veliki fašistični svet izjavlja glede na nevarnost ustanovitve enotne fronte demokracij in boljševizma, naprejene proti avtoritativnim državam, ki ne prišaha miru, temveč vojno, da so imeli »ednini dogodki« v srednji Evropi svoj pravi povod v versajski porazbi ter vdanost politiki osi Rim-Berlin.

Hudson odpotoval v Moskvo

Varšava, 22. marca. AA. Danes dopoldne ob 9. je angleški državni tajnik za zunanjo trgovino Hudson odpotoval iz Varšave v Moskvo. Na kolodvoru so ga pozdravili poljski minister za trgovino in in-dustrijo Roman, angleški veleposlanik Cur-nard z osebimi poslastiči in številne druge osebnosti.

Kjuseivanov zopet v Sofiji

Sofija, 22. marca. AA. Bolgarska brzojavna agencija poroča: Predsednik vlade Kjuseivanov se je danes ob 15.30 pripeljal s svojim sprejemstvom iz Turčije. Na postaji so ga pozdravili zastopnik kralja, vsi ministri, odbor sbranja, diplomatski zastopniki balkan-k-h držav, zastopniki vojaških in civilnih oblasti, zastopniki raznih društev in ustanov in mnogo ljudi. Mnogi, na vseh postajah na Bolgarskem, skozi katere se je vozil dr. Kjuseivanov, kakor tudi množica na peronu sofijske postaje, je priredila predsedniku vlade navdušen sprejem, ker je intuitivno čutila pomen njegovega obiska v Ankari, obiska, ki je podčrtal zvezo in neomajno prijateljstvo med Bolgarijo in Turčijo.

Slovaški denar „orel“

Bratislava, 22. marca. AA. (Stefani) Novi slovaški denar se bo imenoval »orel«. Imel bo isto vrednost kakor nemška marka. Sedanji denar na Slovaškem bodo izklopili, nato ga bodo na zamenjali za orele. Podloga novega slovaškega denarja ne bo »lata« temveč bo imel slično kritje kakor Nemčija.

Odpuš českih vojakov

Praga, 22. marca. AA. (Stefani): Letnik 1938, ki so ga pred tremi tedni poklicali pod orožje, so odpuščali, letnik 1937 bodo pa spustili domov šele v soboto.

Hitlerjev trg v Brnu

Brno, 22. marca. AA. (Havas). Prejšnji Trg svobode je dobil ime Trg Adolfa Hitlerja.

Iz državne službe

Beograd, 22. marca. p. Premješčen je bil sekundarni zdravnik dr. Ivan Kanoni iz državne bolnišnice za duševne bolezni v Novem Celju v državno bolnišnico za duševne bolezni na Studencu pri Ljubljani.

V sodni službi so bili imenovani za kanceliste dosedanj zvanikiški Roman Krameršič, ki je bil hkratu premješčen z okrožnega na sresko sodišče v Ljubljani, Terezija Rifel, ki je bila premješčena obenem z okrožnega sodišča v Novem mestu na sresko sodišče v Radečah, Marija Lampret pri apelacijskem sodišču v Ljubljani in uradniški pripravnik Ivan Hrtzhaler pri sreskem sodišču v Slovenjgradcu in Ivan Vincenc, ki je bil obenem premješčen s sreskega sodišča v Brežicah na sresko sodišče v Cerknici.

Novi ravnatelj agencije Avale

Beograd, 22. marca. AA. Upravni odbor agencije Avale je pos avil danes za ravnatelja novinarja Djordja Perića, Perić je že prej zavezal položaj ravnatelja Agencije Avale.

Požar v Smederevu

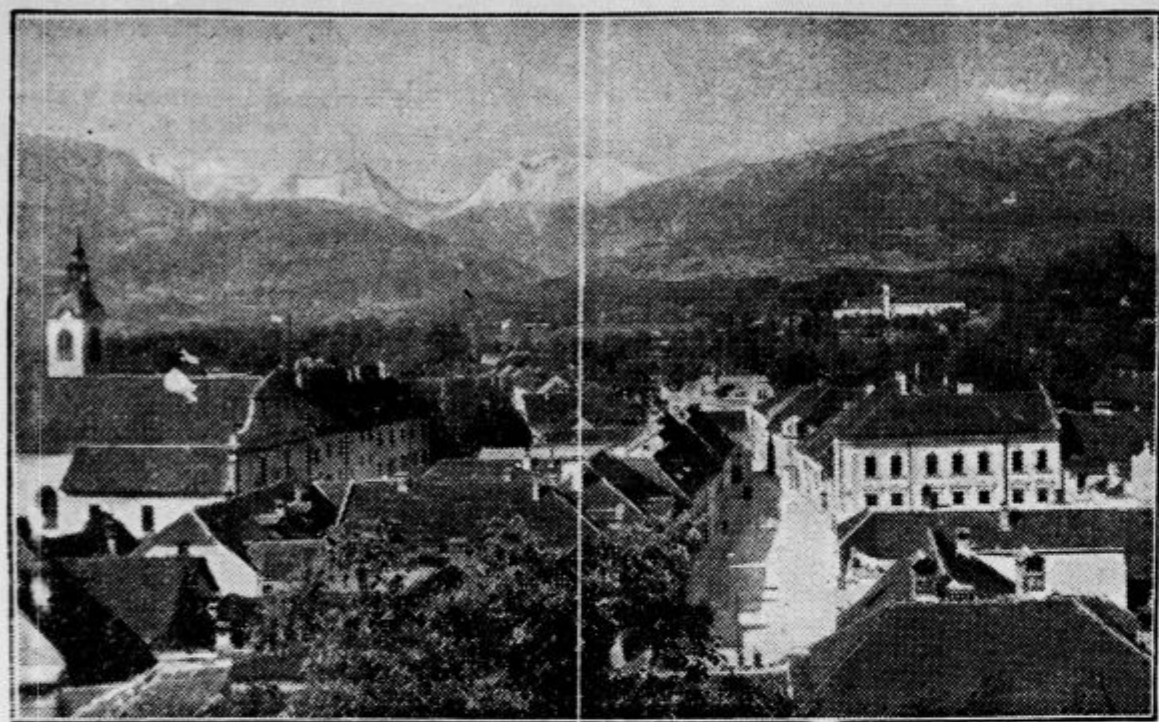
Smederevo, 22. marca. p. V Smederevu je preteklo noč nastal velk požar v železarni Milivoja Kostića. Uničil je skoraj vse tovarniški objekt in poškodoval vse stroje. Škoda je ogromna.

Vremenska napoved

Zemunska: Oblačno po vsej državi, na vzhodu po večini hladno, v zapadni polovici države jasno. Na skrajnem vzhodu in jugu sneg.

Dunajske: Močno oblačno, padavine, zlasti na zapadu, vetrovno, porast oblačnosti.

70 let Narodne čitalnice v Kamniku

Kamnik, 20. marca.

Pretekli četrtek je bil občni zbor Narodne čitalnice, za katerega je vladalo med Kamničani zelo veliko zanimanje. V slavnostno okrašeni dvorani čitalnice se je zbralo k jubilejnemu obnemu zboru res veliko število članstva, ki je z zanimanjem sledilo poročilom posameznih funkcionarjev, ko so polagali račune o delu čitalnice v preteklem poslovnem letu. Poročila funkcionarjev so nam pokazala, da je čitalnica znatljivo delovala in veterinarski inšpektor g. Niko Sadnikar je predlagal, da se marljivim odbornikom izreče zahvala za njihovo delo, kar je občni zbor tudi soglasno odobril. Ne bomo se bavili s posameznimi poročili pač pa je naša dolžnost, da se ob 70-letnici tega najstarejšega kamniškega društva ozremo malo v preteklost.

Bilo je v dobi zgodovinskih ljudskih tabornov in prk pevačicega domorodnega čustvovanja, ki je prešinilo vsa slovenska srca, ko se je v Kamniku porodila zamisel

ustanovitve Narodne čitalnice. Kruto je bil takrat zatiran vsak nacionalni pokret in vsak kulturni pojav v javnem življenju. Pri tedanjih razmerah je bilo javno delovanje silno oteženo in združeno z ogromnimi žrtvami. Koliko odpornosti, koliko ponižujočega samozatajevanja je bilo potrebno, predno se je iz sna predramila ljudska duša in predno je narod pričel spoznavati zgodovino svojega teptanega rodu. Narodna čitalnica je bila tista, ki je našim prednikom nudila uteho in razvedrilo. Bila je zbirališče našega zavednega meščanstva, bila je čuvarica narodovih svetinj in pospeševalnica omike. Kljub skromnim početkom se je čitalniški delokrog vedno bolj širil in v teku desetletij je postala čitalnica matica vseh novo ustanovljenih društev.

Narodna čitalnica v Kamniku je bila ustanovljena na pobudo odvetnika dr. Valentina Prevca in njegovega koncepta, pesnika Simona Jenka, ki sta v kratkem času pridobila toliko članov, da je držalna vlada v Ljubljani z odlokom od 18. marca 1868. leta potrdila društvena pravila in dovolila ustanovitev društva. Po kratkih pripravah je bil 21. junija 1868. leta ustanovni občni zbor na vrtu gosp. Jerneja Graška pod zgodovinsko hruško. Že 13. julija 1868. je društveni odbor najel društvene prostore pri »Kreuzbergu«, pozneje pa jih je imel nekaj let v najemu v Kristofovi hiši in Graškovi hiši na Šutni, dokler se ni 1. 1873. čitalnica stalno naselila v sedanji Društveni dom, katerega lastnica je postala 1908. leta.

Prva društvena veselica z nastopom čitalniških pevcev se je vršila že 17. avgusta 1868 in drugič 3. oktobra 1868 že v društvenih prostorih. Leta 1869. je čitalnica pričela z gledališkimi predstavami in uprizorila kot prvo 4. aprila 1869. veseligr »Domači prepri«. Leta 1873. je bila

slavnostno razvita društvena zastava ob navzočnosti vseh domačih in številnih zunanjih društev. Iz čitalniškega pevskega zbora se je 1. 1882. osnovalo samostojno pevsko društvo »Lira«, ki kot najstarejše pevsko društvo v Sloveniji še danes zelo uspešno deluje. Pod okriljem čitalnice je 1899 ustanovil skladatelj Viktor Parma, ki je služil takrat v Kamniku kot okrajni višji komisar, kamniški salonski orkester. Po odhodu ustanovitelja Parme je bil dolgoletni marljivi načelnik orkestra g. vet. inšpektor Josip Niko Sadnikar. V priznanje njegovih velikih zaslug za čitalnico je bil g. Sadnikar že leta 1903. izvoljen za častnega člana. Poročilo ne bi bilo popolno, če se ne bi spomnili tudi čitalniške garderobe, katero je nad 50 let urejeval naš nepozabni Jožko Stele in zbral toliko, da predstavlja čitalniška garderoba danes neprecenljivo vrednost, kakor tudi knjižnice, katero so uredili takratni tiskar g. Hinko Sax, kamniški rojak prof. Josip Breznik in dolgoletni knjižničar g. Josip Jančič. Knjižnica se je od leta do leta popolnjevala in predstavlja danes lepo, plodonosno naloženo kulturno premoženje društva.

Izmed vidnejših, nekdanjih neumornih ustanovnikov, mecenov in delavcev moramo omeniti: pobudnika in ustanovitelja društva dr. Valentina Prevca in pesnika Simona Jenka, prvega predsednika društva Janeza Debevca, soustanovitelja Jerneja Graška, dolgoletnega predsednika in pevovodjo, kamniškega župana dr. Maksa Samca, častne člane društva: biskupa dja-kovskega dr. Jurija Strossmayerja, predsednika Slovenske Matice dr. Etbina H. Costo in dr. Janeza Bleiweis-Trsteniškega, ustanovitelja salonskega orkestra skladatelja Viktorja Parmo, dolgoletnega kapelnika skladatelja Emila Adamiča, dolgoletnega predsednika g. Josipa Močnika, pod čigar predsedstvom je čitalnica kupila društveni dom, garderobierja Jožka Steleta, predsednika in režiserja g. Rudolfa Binterja, mecen knjižnice prof. Roberta Koprinskega, zaslužne predsednike dr. Alojzja Krauta in Janka Koširja ter končno neumornega delavca na naprednem polju, našega človeka in polk, nepozabnega društvenega predsednika dr. Riharda Karbo.

S tem smo podali kratko zgodovino našega najstarejšega društva, ki praznuje letos 70-letnico obstoja in moramo priznati, da čitalnica ni pustila v nemar zapuščenosti, ki jo je prešla v roke od svojih prednikov, temveč da skrbno čuva te zlate zaklade narodnega premoženja, da skrbno upravlja poverjeno jim imetje ter da je vestno na straži, da ne bo zaman trud in napor, solze in potne srage vseh onih, počeni od ustanoviteljev, preko naših narodnih dam, ki so žrtvovala ure in ure za našo čitalnico, do današnjih sodelavcev, da vse to delo ni bilo zaman, temveč je jamstvo, da čitalnica ob 70-letnici še živi, še dela in da bo živela in delala še naprej, če bo imela dobro, po napredku stremenje in narodno zavedno vodstvo.

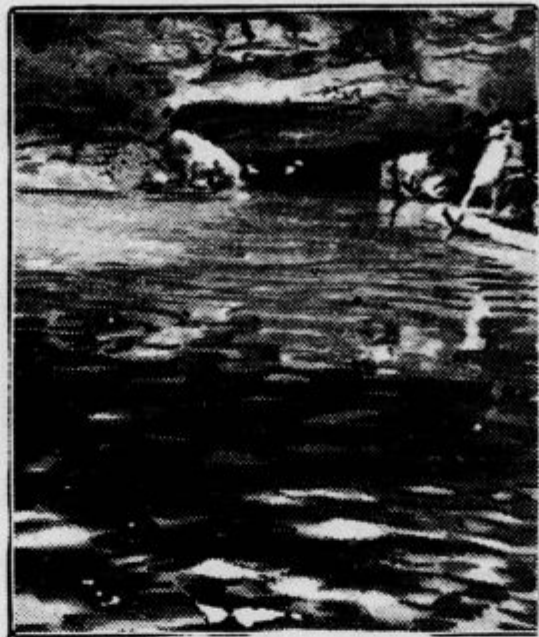
Cerkniško jezero notranjski problem

Cerknica, 22. marca.

Presihajoče Cerkniško jezero leži 550 m nad morsko gladino in pokriva 1300 do 2600 ha površine, kar je odvisno od stanja vode. Je tedaj tudi ob najnižjem stanju vode največje jezero v Sloveniji. Lepo in čudovito je to jezero. Mnogo čarov in skrivnosti ima, ko je polno in ko je prazno. Lepa je njegova lega in krasna okolica, vse še tako kakor je ustvarila narava. Učenjaki svetovnega slovesa ga prihajajo občudovati in proučevati. Mnogo razprav je že bilo o njem napisanih v domačih in tujih listih in revijah. Marsikateri velik narod bi bil na to svetovno redkost ponosen, če bi jo imel in umel bi jo gotovo korektno izrabil kakor mi. Edino priliko, ki jo je nudil pred svetovno vojno znani Kuppelwieser, ustvaritelj Brionov, smo zamudili.

Razni strokovnjaki že desetletja izkušajo to naše jezero in potrošilo se je že mnogo denarja. Ako bi se posrečilo jezero popolnoma izsušiti in obdržati zemljo vedno suho, bi se pridobilo do 2600 ha pašnikov za živinorejo. Za samo živinorejo pa ima Notranjska že danes dovolj boljše kreme, saj se je letno še izvozi 100 in več vagonov. Poleg tega pa kaže gospodarski račun zadnjih 10 let, da je boljše krmo prodajati, nego rediti žvino. Mnogo lastnikov jezerskih tal bi bilo z osušitvijo vsekar zadovoljnih, vendar ne vsi. Z osušitvijo bi se gmojni položaj morda res izboljšal maloštevilnim okoliškim posestnikom. Sedaj so zadovoljni seveda tudi oni, ki jim osuševanje nudi skromen zaslužek. Vendar je to tako opek krog ljudi, da ob celotnem prebivalstvu ne more priti resno v poštev.

Vodna zadruha v Cerknici je premajhen forum za reševanje tako važnega problema. Osušitev Cerkniškega jezera ni le

Požiralnik Velika Karlovica

problem gotovega števila posestnikov jezerskih tal, temveč je problem vse Notranjske in vse Slovenije. Poleg vodnih strokovnjakov bi morali imeti besedo tudi naši narodni gospodarji in tujsko-prometni organizatorji, ki naj pred pričetkom osuševalnih del tudi spregovorijo svojo besedo. Kakor že povedano, bi od izsušitve imelo korist le malo število prebivalstva, medtem ko bi od velikopotezne ureditve Cerkniškega jezera in bližnje okolice v pravcu tujskega prometa imelo posredno korist domala vsa Notranjska.

Gornje v premislek, preden pade končna odločitev o tem, ali naj se jezero res izsuši ali ne.

Dr. Andrija Štampar predava o Kitajski

O Kitajski je predaval v torek zvečer pod okriljem Prirodoslovnega društva univ. prof. dr. Andrija Štampar, ki je bil delegiran od Društva narodov na Kitajsko, kjer je proučeval zdravstvene razmere. Predava elj je izjavil:

Daljni vzhod se nam je zlasti v zadnjem času tako približal, da naziv »daljnje skrajni« v več upravičen. Ta vzhod pa je za nas še veliko važnejši zaradi tega, ker v njem živi toliko ljudi, mi pa o njih tako malo vemo. Okoli ene milijarde prebivalcev steje in od teh je 800 milijonov kmetov. (Dr. Štampar se je v predavanju omejil v glavnem na kmečki del kitajskega prebivalstva). Ko je jeseni 1933. leta prišel prvič na Kitajsko, sta se mu vtisnili neizbrisno v spomin dve reči: v mestu, kamor je najprej prispel, je videl starodaven konfucijev hram, izpremenjen v moderno šolo, v nekem drugem mestu pa je bil prav tak hram spremenjen v poročnišnico. Tako je že ob svojem prvem srečanju s Kitajsko videl, da se je rodil na starih temeljih nov duh, iz starih razvalin vstaja nova Kitajsko.

Kitajska je največja kmečka zemlja na svetu. Izmed 450 milijonov prebivalcev stejejo 420 milijonov kmetov. Davno pred Kristom so živeli Kitajci v osrednji Aziji. Ko pa so se razmnožili, so se morali ozre-

ti za novimi prostori in polagoma so prodirali vzdolž Rumene reke. Ob njenih plodnih bregovih so prvi na svetu pričeli obdelovati zemljo. Tu so doživeli svoj zlati vek. Kasneje so šli vse bolj na vzhod in povsod so orali in sejali, gojili so žito, di sadje in svilarstvo, izpopolnili so poljedelstvo. Na svojem potu so potiskali pred sabo plemena, ki so prebivala po teh krajih, in so jih polagoma potisnili v planine, kjer žive še danes in pasejo svoje črede. Le v tem, pogledu lahko rečemo o Kitajcu, da je imperialističen.

Najvažnejše so za Kitajsko njene tri glavne reke: Rumena reka, Jang-tse-kiang in Biserna reka. Važne so za promet, predstavljajo pa neprestano nevarnost: zaradi ogromnih poplav, ki pogosto zbušijo z lica zemlje cele vasi in pokrijejo z blatom cele pokrajine. Kitajci, vajeni takih nesreč, pričakujejo z občudovanjem vrednim mirom vsako poplavo, se umikajo pred vodo, ki jim ruši domove in odnaša pridelek, čim pa voda odteče, se vračajo, postavljajo nove domove in orjejo zdaj še plodnejšo zemljo. Že od prasnih časov se na najrazličnejše načine branijo vode; drugod, kjer preti vsako leto suša, pa skrbijo za namakanje polja, v večni pripravljenosti, na najhujše.

Kitajski kmet je najgostoljubnejši človek na zemlji. Pri njem je močno razvit

Ne pozabite:
po umivanju
predno odidete od doma
kot podlaga za puder

ELIDA
KREMA
IDEAL

zaradi dodatka hamamelisa polepša polt

kult družine, za to ima le malo smisla za državno zajednico. Je silno delaven in skromen, in dasi v tako veliki večini, ima v svoji posesti le 15% zemlje, dočim ima 10% veleposestnikov 65% zemlje. Zato je osrednje vprašanje Kitajske, kako osvoboditi vso množico malih kmetov iz kremp ljev veleposesnikov.

Leta 1911. je prenehalo staro kitajsko

cesarstvo. Kitajska je postala republika, začela se je modernizirati. Toda prehod iz stare, v marsičem boljše civilizacije, kakor je naša, je bil silno težak. Začelo se je proučevanje agrarnega vprašanja. Kitajski otroci pa tudi odrasli so se učili čitati in pisati, evropski civilizaciji so se na široko odprla vrata na Kitajsko. S civilizacijo pa se odpira tudi bodočnost.

Lovci na glavne tombolske dobitke

Obsojeni zaradi ponarejanja tablic

Ljubljana, 22. marca

Pred malim kazenskim senatom, ki mu je predsedoval s. o. s. Rajko Lederhas, je danes stala petorica mladih ljudi, ki so bili obtoženi da so s pomočjo ponarejenih tombolskih tablic na raznih tombolah po Sloveniji sleparsko zadeli več glavnih dobitkov.

Kakor je znano, so glavne krivce prijeli na zadnji veliki kranjski tomboli, ki jo vsa Slovenija že pozna kot najbolj bogato prireditelje te vrste. Že prej je prirediteljem postalo sumljivo, kako nekateri sta no prihajajo do glavnih dobitkov. Da bi bila tu po sredi vedno »sreča«, je že bilo malce dvomljivo, čeprav nekateri pravijo, da se nekaterih vedno drži sreča, drugih pa vedno smola. Zato so postali kranjski tombolski prireditelji oprezní pri oddajanju glavnih dobitkov, saj pa je bil na tehnični tudi krasen avtomobil po katerem so se marsikomu cedile sline. Prireditelji so si ohranili tako zbrane kratke odtise vseh serij tombolskih tablic in so s temi pri vsakem, ki se je s tablico pojavil kot dobitnik, primerjali predloženo tablico. Pri glavnih dobitkih so ujeli kar dva, ki sta prišla s ponarejenimi tablicami. V žepu sta imela nekako preprosto ročno tiskarno in sta na prazne tablice pritiskala izrebrane številke. Nagla aretacija in hitra preiskava je spravila na dan celo družbo mladih ljudi, ki so tako skušali priti do glavnih dobitkov. Te so potem prodajali in od izkupička lepo živeli. Ugotovljeno je bilo, da sta bili dve družbi s Stajerskega, ki sta nekako istočasno prišli na to lepo, donosno idejo. Pajovljači sta se s pomožniki, ki so imeli nalogo dvigati glavne dobitke na vseh večjih tombolah širom naše ožje domovine. Eno teh družb sta vodila Albin Širec in Edvard Tomanič, drugo pa Janko Rotman.

Obtožnica, ki je bila danes prečitana na glavni razpravi je navajala, do so zadeli laži na tomboli nekega ženskega društva v Mariboru drugi glavni dobitke, kuhinjsko opremo, prav tako v Mariboru na tomboli nekega drugega društva 2.000 din gotovine, na tomboli prostovoljne gasilske čete na Ptujski gori pa moško kolo. Nadalje so poskušali na gasilski kranjski tomboli zadeti oba glavna dobitka, dva avtomobila, a so bili že zaloteni in se jim je nakana ponesrečila. Izpodbileto jim je tudi na tomboli Sokolskega društva v Štrigovci in na tomboli gasilskega društva v Studencih pri Mariboru, »srečo« pa so imeli spet na tomboli sokolskega društva v Zalcu, kjer so zadeli glavni dobitke, 4.000 din vredno motorno kolo, nato pa še po eno motorno kolo na domačinski gasilski in vrhniški sokolski tomboli. Naskočili so še tombolo Protituberkulozne lige v Hrastniku, kjer jim je spet padlo v roke motorno kolo, na sokolski tomboli v Celju pa radijski aparat in na tomboli Prosvetnega društva v Murski Soboti moško kolo. Drugo kolo jim je padlo v roke na tomboli gasilske čete v Št. Vidu pri Ptuj, v Slovenjem Gradcu na tomboli Zdrženja zasebnih in trgovskih nameščencev pa še avto v vrednosti 25.000 din. Srečo so poskušali še na gasilski tomboli v Majšperku, a jih to pot ni pogledala. Naklonjena pa jim je bila spet na murskosoboški sokolski tomboli, kjer so zade-

li avto in pohištvo (dva glavna dobitka), nato pa na tomboli Narodne odbrane v Mariboru, kjer so zadeli moško kolo. A na kranjski gasilski jim je sreča popolnoma odpovedala službo, kajti vso družbo so spravili na varno in za lep čas onemogočili njen sleparski lov za dobitki.

Že v preiskavi in tudi na današnji razpravi so vsi pajdaši odkrito priznali svojo krivdo in sploh niso ovirali sodnega postopka. Tako je šlo z njimi pred sodniki skoraj tako gladko, kakor na tombolah pred tombolekimi razsodniki. Obsojeni so bili: mizarski pomočnik Albin Širec z Brega pri Ptuj na 1 leto 4 mesece strogega zapor in na 2 letno izgubo častnih pravic, knjigovez Edvard Tomanič z Brega pri Ptuj na 10 mesecev strogega zapor in 2 letno izgubo častnih pravic ter zasebni uradnik Janko Rotman iz Maribora na 1 leto in 1 mesec strogega zapor in 2 letno izgubo častnih pravic. Nada'je še pekovski pomočnik Ludvik Pernat iz Ptuj na 1 mesec, tovarniški delavec Jožef Tomanič z Brega pri Ptuj na 4 mesece in delavec August Pal iz Trčca pri Ptuj in contumaciam na 3 mesece zapor. Ker so za to vrsto kazni-vega dejanja določene poleg obsodbe na zaporno kazen tudi obsodbe na denarno kazen, so bili vsi obsojeni tudi na denarno kazni.

JUBILEJ EMILA KRALJA

V začetku prihodnjega meseca bo proslavil g. Emil Kralj, član Narodnega gledališča v Ljubljani, 25letni jubilej svojega odrskega ustvarjanja.

— Pri ljudeh, ki jih pogosto nadleguje zapeka, vsled česar imajo vrenje v želodcu in črevih, pospešuje se temeljito čiščenje celokupnih prebavil s čašo naravnega »Franz-Josefove« grenke vode, zaužiti zjutraj na tešče. Z uporabo »Franz-Josefove« grenke vode se naglo odstrani belina z jezika, ki se nakopiči vsled zapeke, obenem se pa doseže tudi boljše tek.

Ogl. reg. S. br. 30474/35.

Priključitev klajpedskega ozemlja k Nemčiji

Klajpedsko ozemlje, ki obsega 2657 km² in okrog 150 tisoč prebivalcev, po večini nemškega pokolenja, je Litva večraj prepustila Nemčiji in so nemške čete ozemlje že zasedle. Črna ploskev na naši sliki predstavlja klajpedsko ozemlje.

Gospodarstvo

Plenum Zbornice za TOI proti cepitvi

Ostra debata na včerajšnji plenarni seji

Ljubljana, 22. marca. Za današnje plenarno sejo Zbornice za TOI je vladalo med interesi veliko zanimanje, saj je bilo na dnevnem redu vprašanje končnega sporazuma glede avtonomije posameznih odsekov. To vprašanje se tiče predvsem obrtnega odseka in se vleče že od lanskega leta. Plenarno sejo je otvoril predsednik g. Ivan Jelačin, ki je pozdravil zastopnika banke uprave načelnika dr. Rateja in navzoče zbornične svetnike.

Predsednik je nato poročal, da je ban dravske banovine odobril zbornični proračun za tekoče leto s predvidenimi dohodki v višini 3.790.142 din in izdatki v višini 3.783.459 din. Banka uprava je nadalje odobrila sklep zbornične plenarne seje od 16. novembra lanskega leta, s katero se povzija takse za obrti, za katere je potrebna dovolitev po § 360 obrtnega zakona. Povisek taks gre deloma za kritje specialnih izdatkov gostinskega odseka, ki so predvsem namenjeni pospeševanju tujškega prometa. Z istim razpisom je banka uprava odobrila tudi ostale takse spremembe, sklenjene na isti plenarni seji.

Na poziv trgovinskega ministrstva je zbornica na predsedstveni seji 5. januarja t. l. imenovala dr. Cirila Pavlina, ravnatelja Združenih papirnic za svojega zastopnika v posvetovalnem odboru za organizacijo in pospeševanje avtobusnega prometa. Na poziv banke uprave je zbornično predstvedstvo sklenilo predlagati za člana ravnatelja Suvoja, g. bormičnega svetnika Ivana Avseneka iz Ljubljane in zborničnega svetnika Miloša Hohnjeva iz Celja, za namestnika Ivana Ogrina, podpredsednika zbornice, in za člana nadzorstva dr. Ahaciča, industrijskega v Trzinu.

Dne 14. januarja t. l. je umrl g. Geza Vezir, član gostinskega odseka. Pokojnik je imel v prekmurskem gospodarstvu življenjsko vidno vlogo. Zbornica mu bo ohranila trajno hvaležen spomin. Na predlog gostinskega odseka je predsedstvo na mesto pokojnika oklicalo v zbornico kot zborničnega svetnika g. Ludvika Vukana, hotelirja iz Dolnje Lendave.

Predsednik g. Jelačin je nato podal obširno predstvedstvo in poslovno poročilo. Ob koncu svojega poslovnega poročila je predsednik g. Ivan Jelačin opozoril, da živimo v težkih časih in je izrazil apel na vse merodajne faktorje, naj se zavedajo odgovornosti, ki jo nalaga naša doba in vaj čim prej dosežejo sporazumom rešitev vseh spornih vprašanj v naši domovini, da bomo lahko na zunanji nastopali kot močno konsolidirana država.

Računi Zavoda za pospeševanje obrti

Predsednik je nato predčital poročilo o računskem zaključku za preteklo leto. Dohodki so znašali 3.801.108 din, izdatki pa 3.741.442 din, tako da znaša presežek

29.666 din. Dohodki so bili za 29.000 din večji nego so bili predvideni v proračunu, izdatki pa za 10.400 din. Predsednik je pri tem omenil, da je donos doklade ob koncu leta zaostal za proračunom za 205.000 din ali za 10%. Izpadek teh dohodkov pa se je kril s presežkom takšnih dohodkov. Zbornično premoženje izkazuje ob koncu lanskega leta 2.718.000 din, to je za 48.000 din več nego v prejšnjem letu.

Sklad Zavoda za pospeševanje obrti je lani pokazal napredek proračunu v višini 425.000 din dejanske dohodke 451.000 din. Premoženje tega sklada se je povečalo za 20.000 na 103.000 din. Premoženje sklada za gradnjo muzeja za umetno obrt pa se je povečalo za 28.000 na 129.000 din. Akoravno pokojniški sklad zborničnih nameštencev ne spada v pristojnost odobravanja zborničnega sveta je predsednik navedel, da izkazuje proračunski zaključek po izvršenih odpisih pri nepremičninah 6.63 milijona din. Brez dotacije iz proračuna zbornice v višini 300.000 din so znašali dohodki sklada 525.000 din, izdatki pa 501.000 din.

V imenu pregledovalcev zaključnih računov je podal poročilo zbornični svetnik g. Jakob Zadravec. Poročilo pregledovalcev zaključnih računov ugotavlja, da so vsi zbornični odseki poslovali docela v okviru svojih proračunov, le pri zaključnih računih Zavoda za pospeševanje obrti tega ni moglo povprek ugotoviti. Tako je bil proračun prekoračen pri raznih tejah in predavanjih za 34.000 oziroma 28.000 din, pri izdatkih za potovanja pod naslovom obrtna razstava za 20.000 din ter pri postavki za odškodnino za dežurno delo za 9000 din. Pri izdatkih za pripomočke za tečaj in predavanja je bil dosežen prihranek 40.000 din in pri podpori za organizacijo tečajev prihranek 8.500 din. Pač pa je zavod brez kritja v proračunu izdal za berlinsko razstavo razen državne podpore 97.000 din. Zato pripominjajo pregledovalci računov da je treba bodoči proračun zavoda sestaviti v večjem soglasju z dejanskimi izdatki in da je treba srazne izdatke bolj razčleniti.

Že pri tej točki dnevnega reda se je razvila živahna debata. Predsednik zavoda g. Ogrin je podal nekaj svojih pripomb. Zavod je imel lani 100.000 din izdatkov za mednarodno obrtno razstavo v Berlinu. V zvezi z izvajanjem g. Ogrina se je oglasil k besedi zbornični svetnik g. Josip Rebek, ki je dejal, da bi želel pojasniti o nekaterih izdatkih zavoda, ki ga v obrtnem odseku ne dobi. Zlasti bi želel pojasniti glede nastavitve glaz za podpredsednika Ogrina na breme kredita za organizacijo zbornične knjižnice. Na ta izvajanja g. Rebeka je g. Ogrin odgovoril, da dela vsak dan 2-3 ure v zbornici in se ne more od njega zahtevati da sam piše na stroj in lepi zamke. Za to delo je nastavlil svojega sina.

sednik je odločno zavrnil očitke glede zastavljanja obrtniških interesov in glede žaljivk, ki naj bi bile padle na račun obrtnikov v zborničnem predstvedstvu, ker žaljive besede dejansko niso padle.

G. Rebek se je zadovoljil s pojasnilom g. predsednika in je pripomnil, da se vedno razneša med obrtništvom, kako grdo postopa zbornica z obrtniki in da je g. podpredsednik Ogrin vedno žalosten, kadar odhaja s seje predstvedstva. Z raznašanjem takih stvari se obrtništvu namenoma indispornira proti zbornici. Če hoče g. Ogrin ločeno zbornico, potem naj to odkrito pove.

Preklican podpis

K besedi se je prijavil zb. sv. Litrop, ki je glede na pojasnila v plenumu preklical svoj podpis na izjavi g. Ogrina in obenem omenil, da je podpisal izjavo, ne da bi poznal besedilo.

Debata

Nato se je razvila živahna debata o postopanju g. Ogrina, ki je poslal na občni zbor družena čevljarjev v Ptuj kot predstavnik zbornice g. Kresala (tajnika Ogrinove obrtniške organizacije in urednika »Slov. obrtnika«), na zborovanje pekovskih mojstrov v Ptuj pa ne morda zb. sv. Zadravca, ki ima s pekovski stroko neposredne stike, temveč urarja g. Bureša.

G. Ogrin je skušal odvrti očitke, ki so padli na njegov račun, in je popravil svojo prejšnjo izjavo, češ da niso žaljivke padle v zborničnem predstvedstvu, temveč od nekoga člana zborničnega predstvedstva. (Zb. sv. Čeb: Ali mislite mene?) G. Ogrin je še enkrat ponovil, da zahteva popolno svobodo, ali pa bodo obrtniki ustanovili svojo zbornico. Zb. sv. Iščič je v debati obžaloval, da se mora plenum baviti s takimi stvarmi. Temu pa je bil vzrok okolnost, da priinaš g. Ogrin v odseku vedno najhujše priitožbe proti zbornici.

Glede na očitke g. Ogrina se je oglasil k besedi zb. sv. Čeb, ki je dejal, da je moral imeti g. Ogrin poseben namen, da ni imenoval njegove osebe. Priiznal je, da je nastopil proti g. Ogrinu dejansko z očitki, toda predvsem zaradi finančnega poslovanja obrtnega odseka. Očitki na so padli v finančnem odseku, ki je očitel obrtnemu odseku, da se tam finančno vprašanja rešujejo familiarno na način, ki ni primeren za zbornico. »Jaz sem prijatelj čistih računov, pri obrtnem odseku pa ni takih čistih računov, ker vladajo familiarni oziraj g. Ogrin je povzročil mnogo stroškov, ker je dal konati na dvorišču zbornice, kjer je hotel postaviti predavnišnico za obrtniška predavanja. Že na predsedstveni seji je bilo sklenjeno, da nihče od zborničnih svetnikov ne more biti dohavitelj in da ne more nastavitvi svojih sorodnikov. To je bilo soglasno sprejeto, pa se ne izvaja. Na zemljišče zbornice na Dolnjski cesti je g. Ogrin (odnosno njegovo gradbeno podjetje) odvažal material za zastiranje, za kar je moral zbornica plačati Ogrinovemu podjetju 13.000 din. Sedaj ko je sam prevzel upravo tega zemljišča, se nadalje začne, toda zbornica ni ne plača za to g. Čeb je kritiziral tudi izdatke 15.000 din na račun s. inž. Ogrina. Vse to je grajal, ker je hotel napraviti red.

V nadaljnji debati je g. Senčar grajal, da je g. Ogrin poslal na občni zbor čevljarjev v Ptuj delegata g. Kresala, ki ni član zbornice. G. Ambrožič je omenil, da v obrtnem odseku ni mogoče govoriti o stvareh, kakor jih je iznesel g. Čeb, ker bi se to smatralo kot odpor proti interesom obrtništvu. Ob koncu je še dejal, da bi se podeželsko obrtništvu, če bi poslušalo današnjo debato, gotovo ostro zgražalo nad razmerami, ki vladajo v obrtnem odseku zbornice pod vodstvom g. Ogrina. G. Ogrin je skušal dati na iznežne očitke poasniti la ter je med drugim dejal, da je gradbena družba, kjer je on poslovoval, zaračunala dovoz materiala po dnevnih cenah.

Na koncu debate se je oglasil k besedi zb. sv. Vidmar, ki je ostro kritiziral postopanje g. Ogrina, ki ne zna ločiti svojih interesov od interesov obrtništvu. Zaradi brezplodnih debat in izpadov g. Ogrina zbornica ne pride do resnega dela, ki je v današnji situaciji nujno potrebno. Namesto da bi razpravljali o tem, kako zaščititi naše gospodarstvo, našo svobodo, se prerekamo o tem, kako se odvažajo smeti. Industrijski odsek ni več pripravljen sodelovati na sedanjim način v zbornici, če obrtniki ne napravijo čim prej red v svojih vrstah. Proti g. Ogrinu je nastopil tudi zb. sv. Fazarine, ki je dejal, da vozi g. Ogrin po dveh tirih ter hujša zunaj zbornice v gostilnah za ustanovitev samostojne obrtne zbornice. Skrajni čas je, da napravijo obrtniki med seboj red, ker trgovci tega ne morejo več prenašati.

Samo 4 glasovi proti sporazumu

V zaključnih besedah je predsednik g. Jelačin podal še nekatera pojasnila ter je med drugim omenil, da je napačno naziranje g. Ogrina, češ da pot g. Kresala na občni zbor v Ptuj ni povzročila zbornični nobenih stroškov, ker ne gre za stroške, temveč za to, da sme zbornica poslati na občni zbor le svojega člana, ker je po zakonu nadzorstvena oblast nad združenji. Pozval je še zbornične svetnike, da pri glasovanju upoštevajo da gre za »sporazum, ki ima namen, ustvariti mirno sožitje v zbornici«.

Pri glasovanju se je izkazalo, da so le štirje zbornični člani glasovali proti sporazumu od celotnega števila navzočih 47 zborničnih članov. Proti sporazumu so glasovali gg. Ogrin, Šimenec, Klabučar in Virbnik. Glede na rezultat glasovanja je g. Ogrin zapustil zbornično dvorano z izjavo, da to še ni zadnja instanca.

Samoštajni predlogi

Pri zadnji točki dnevnega reda so bili stavljeni številni samostojni predlogi. Tako je zb. sv. Rojnik stavljal predlog za zboljšanje poštnega, telegrafskega in telefonskega prometa.

Zb. sv. Pintar se je bavil z novimi davčnimi, ki se uvažajo za narodni sanitetni fond, ki predpisuje 3% zdravstveno doklado, 2 do 10% davek na osterbino v letovisčih, davčno na mineralne vode in posebno doklado na kozmetične predmete in kozmetične obrate. Predlagal je, naj zbornica opozori merodajne faktorje na nujno potrebo da država iz svojih davčnih dohodkov prispeva za ta fond vsaj toliko, kolikor je že doslej prispevala za zdravstvene namene, da se prepreči nove davčne. G. Pintar je stavljal še drug predlog glede posebne davčne doklade, ki se uvažja z novim finančnim zakonom. V imenu gostin-

skega odseka je predsednik tega odseka g. Majcen stavljal predlog, da se zbornica zavzame za ukinjenje takse na osterbino v letovisčih, ki jo uvažja uredba o narodnem sanitetnem fondu.

G. Pintar je stavljal nadaljnji predlog glede ceste Maribor — Celje, ki je v desolatanem stanju, in glede ustanovitve podružnice Pošne hranilnice v Mariboru. G. Ambrožič pa predlog, da se spremeni določba, po kateri se povzija skupni davek na poslovni promet na usnje od 8.2 na 12% namesto dosedanje banovinske trošarine na čevlje, ki so jo plačevale le tvornice, medtem ko bo dražje usnje plačeval vsak čevljar.

G. Smerkolj je stavljal predlog, da se ukine uputnice za žito in da se sistem teh uputnic končno likvidira in g. Iščič predlog za znižanje vozniš cen za poučne ekskurzije obrtniških nadaljevalnih šol.

Ob zaključku se je razvila še debata o načrtu zakona o hmelju. O tem sta obširno govorila zb. sv. Cukala in zb. sv. Lorber, ki sta iznesla številne pomenike glede posameznih določb tega načrta. K temu vprašanju je pojasnil predsednik g. Jelačin, da je generalni tajnik zbornice g. Mohorič že razpravljaj s tajnikom novosadske zbornice, da se skladi o tem vprašanju skupna konferenca.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

V torek 21. t. m. je bil XIX. občni zbor Kreditnega zavoda za trgovino in industrijo v Ljubljani. Občnemu zboru je bilo predloženo letno poročilo, iz katerega posamezno našednje:

Preteklo leto je bilo izredno težko in neugodno zaradi naglo se vrstečih zgodovinskih važnih dogodkov, ki so povzročali nevarne politične pretresljajve. Posledice so bile takega obsega, da so zajele vse svetovno gospodarstvo in se še ne dajo oceniti. Nestalne in nezanesljive razmere so skoraj docela zrahljale gospodarsko podjetnost in so ugonobile iniciativo za gospodarski razvoj. Tudi naše kraje so te splošne prilike zadele v toliko, da so v naši državi preprečile gospodarski razmah.

Vendar nas svetovni dogodki niso potegnili v glavni tok. Zato lahko kljub nezmožnosti in pogonih na perturbacijam, ki so šle mimo in preko nas, z zadovoljivim ugotovimo, da so naše domače poslovne prilike prebrodile preteklo leto brez škode, da celo z dobrim uspehom. Na bančno poslovanje v naši državi je neugodno vplivalo dejstvo, da se denarne prilike niso mogle stabilizirati. Denarni zavodi, kamor se je stekel denar v velikih množinah, niso mogli tega kakor v normalnih časih smatrati za ugoden pojav, kakor da bi bile to vloge stalnega značaja. Denar je obtežal v blaginjah, vedno pripravljaj za primer, da bi vlagatelji v eventualno nemirnih momentih zahtevali izplačilo svojih vlog. Tako je v resnici prišlo v jeseni do večjega dvigovanja denarja, vendar so bili zavodi pripravljeni in likvidni. Seveda take razmere niso zdaj pojav v gospodarstvu.

V tekoči h poslih je zavod dosegel zadovoljiv uspeh in bo tudi letos izplačal 10% dividendo. Za likvidnost zavoda je značilno blaginjsko stanje, ki ga predstavlja ob koncu leta gotovina v višini 38 milijonov din; poleg tega je imel zavod za 30 milijonov din takoj vnovčljivih blaginjskih zaplsov, vsega torej 68 milijonov din likvidnih sredstev, kar predstavlja 25% po zavodu upravljanega tujega denarja. Če upoštevamo še na takojšnji odpoklic naložen denar pri bankah (11 milijonov din), kratkoročni menični portfelj (61 milj. din), državne vrednostne papirje (10 milj. din) in seziske debitorje, se v teh postavkah izraža izredno visoka likvidnost.

Cisti dobiček za leto 1938. znaša 2.14 milijona din, skupaj s prenosom iz leta 1937. pa 2.79 milijona din. Od tega čistega dobička se uporabi za izplačilo 10% dividende 1.25 milijona din, za rezervni fond 300.000 din, za gradbeni fond 200.000 din, za pokojniški fond nameščencev 100.000 din, za obkornistne namene 50.000 din, na novi račun pa se prenese 694.000 din. Dividenda za preteklo leto se bo pričela izplačevati s 1. aprilom.

Občni zbor je soglasno odobril bilanco za preteklo leto. V upravnih svet je bil na novo izvoljen g. Josip Bahovec, preds. Meštne hranilnice ljubljanske, v nadzorstvo pa inž. Josip Sodja.

Naša rudarska produkcija v februarju

Že včeraj smo poročali, da je v februarju produkcija premoga v naši državi precej popustila. V januarju je znašala 517.000 ton, (za 37.200 ton več kakor v lanskem januarju), v februarju pa je padla na 449.600 ton (za 400 ton več nego v lanskem februarju).

Ostala rudarska produkcija se je razvijala neenotno. Produkcija bakrene rude se je dvignila na 87.000 ton (lani 59.300), produkcija svinčeno-cinkove rude pa je popustila na 69.200 ton (lani 70.300) in produkcija železne rude na 51.700 ton (lani 53.900). Nadalje pa se je močno dvignila produkcija bavitka, namreč na 28.800 ton (lani 12.200), produkcija kromove rude pa je padla na 2700 ton (lani 3650).

Produkcija surovega železa je bila v februarju nadalje znatna in je dosegla 5517 ton (lani 3020). Produkcija bakra je znašala 4025 ton (lani 3192), produkcija svinca 500 ton (580), produkcija cinka 330 ton (370) in produkcija antimona 111 ton (44).

Gospodarske vesti

== Zaščita interesov naših izvoznikov v Češkoslovaško. Iz Beograda poročajo, da je Narodna banka v soglasju z ostalimi merodajnimi faktorji napravila potrebne korake na pristojnih mestih v Berlinu glede zaštite interesov naših izvoznikov na tržišča bivše Češkoslovaške. Kakor je znano, je bil po aneksiji Češke in Moravske določen ključ za zamenjavo kron v marke, in sicer v relaciji 1 krona enako 10 pfenigov. Na podlagi te paritete bi znašala vrednost češke krone sprito klirinškega tečaja marke le 1.38 din, medtem ko znaša klirinški tečaj 1.51 din, pri kompenzacijskih poslih pa 1.59 din. Če bi se nova pariteta uporabila tudi za terjatve naših izvoznikov, bi izvozniki izgubili po 0.13 pri kroni ali 8.6%. Zato je Narodna banka napravila korake, da bodo naši izvozniki dobili tečaj za krono, kakor so ga imeli do 15. t. m. Izvoznikom se torej ni bati, da bi utrpeli kakšno izgubo, kar naj upoštevajo tudi pri kalkuliranju cen. Sedanje stanje ima začasni značaj in je pričakovati, da bo

prišlo do pogajanj z Nemčijo glede vseh vprašanj, ki se tičejo aneksije Češke in Moravske. Ta pogajanja se bodo vršila ob koncu aprila ali v začetku maja. Ob tej priliki bo urejeno tudi vprašanje našega bodočega izvoza na češko-moravsko tržišče.

== Svica želi spremeniti sporazum v plačilnem prometu z našo državo. Iz Beograda poročajo, da je švicarska vlada izrazila željo po reviziji sporazuma o blagovnih plačilih z našo državo. Švicarji so menja, da je sedanji plačilni sporazum ovira za razširjenje medsebojnega blagovnega prometa in da je treba sporazum spremeniti.

== Povišanje ameriških carinskih dajatev pri uvozu blaga iz Nemčije. Poročali smo že, da so Združene države uvedle na nemško blago dodatno carino 25%. Povišanje te dodatne carine stopi v veljavo 23. t. m. Namen te dodatne carine je, izravnati razlike, ki nastanejo v cenah zaradi tega, ker daje Nemčija pri izvozu blaga v inozemstvo subvencije in premije. Če se dokaže, da na uvoženo nemško blago Nemčija ni dala premije ali subvencije, se dodatna carina 25% vrne. Če pa je bila pri izvozu blaga iz Nemčije plačana premija ali subvencija, se višina te premije ali subvencije omeni in jo mora ameriški uvoznik v celoti plačati kot dodatno carino. Če ocenjena premija odn. subvencija presega znesek, ki ga je ameriški uvoznik že plačal pri uvozu (25% carine), tedaj mora presežek še naknadno poravnati, če pa je manjša dobi razliko povrneno.

== Konfurt je razglašeno o imovini tvrdi Klemenčič Berta & Co. »Moikov«, moda in konfekcija v Ljubljani, šelenburgova 6 (upravnik mase dr. Fr. Frlan, odv. v Ljubljani; prvi zbor upnikov 7. aprila ob 9., prijavni rok do 22. aprila, ugotovitveni narok 28. aprila).

Borze

22. marta

Na jugoslovenskih borzah notirajo nemški klirinški čeki nespremenjeno (13.80) prav tako angleški funti (specialni tečaj 238, svobodni tečaj 258). Grški boni so se trgovali v Zagrebu po 31, v Beogradu pa je bila ponudba po 31.50.

Na zagrebškem efektivnem tržišču so državni papirji v splošnem popustili in se je vojna škoda trgovala po 460 — 463 (v Beogradu po 465.50 — 467.50). Nadalje so bili zaključki v 6% begluških obveznicah po 90.50 (v Beogradu po 89.50 — 89.75), v 6% delmatinskih agrarnih obveznicah po 88.50 (v Beogradu po 89.25 — 90), v 7% Blairovem posojilu po 91.50 — 93 (v Beogradu po 91.50) in v delnicah Narodne banke po 7700 (v Beogradu po 7500).

DEVIZE

Ljubljana. Amsterdam 2341 — 2379, Berlin 1773.62 — 1791.38, Bruselj 742.25 — 754.25, Cuirh 985 — 1005, London 208.70 — 209.90, New York 4395.50 — 4455.50, Pariz 116.60 — 118.90, Trst 232.45 — 235.55.

Cuirh, Beograd 10, Pariz 11.7775, London 20.83, New York 444.875, Bruselj 74.85, Milan 23.40, Amsterdam 236, Berlin 178, Stockholm 107.25, Oslo 104.65, København 93, Sofija 540, Varšava 83.50, Budimpešta 87.25, Atene 3.90, Bukarešta 3.37.

EFEKTI

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 460 — 464, 4% agrarne 63 bl, 4% severne agrarne 62.50 den, 6% begluške 89.75 — 90, 6% dalm. agrarne 88.50 — 89.50, 7% stabiliz. 98 den, 7% invest. 100.50 den, 7% Seligman 99 den, 7% Blair 91 — 91.50, 8% Blair 93 bl; delnice: Narodna banka 7650 — 7750, PAB 228 den, Trboveljska 185 — 200, Gutman 35 den, Beograd. Vojna škoda 467—468 (465.50 — 467.75), 4% severne agrarne 62 den, 6% begluške 89.75—90.25 (89.50—89.75), 6% dalm. agrarne 89.50 — 90.25 (89.25—90), 7% Blair 91.75 — 92.25 (91.50), 9% Blair 98.75 — 99.75 (98.50), Narodna banka — (7500).

Blagovna tržišča

ZITO

+ Novosadska blagovna borza (22. t. m.). Tendence neizpremenljive. Pšenica: baška slavonska in banatska 153 — 155, sremska 152 — 154. Rž: baška 142.50 — 145, ječmen: baška in sremski 64.65 kg 155 — 160, jari 68 kg 180 — 185. Oves: baški sremski in slavonski 157.50 — 160. Koruza: baška pariteta Indija in Vrsac 106 — 108, baška pariteta Vrsac sušena 105 — 107. Moka: baška in banatska »0ge« + »0gg« 240 — 250; »2« 220 — 230; »5« 200 — 210; »6« 180 — 190; »7« 150 — 160; »8« 110 — 112.50. Fiziol: baški in sremski beji brez vreč 282.50 — 285. Otrobi: baški, sremski in banatski 99 — 107.

Smrtna nesreča v Mariboru

Maribor, 23. marca. Na križišču Meljske ceste in Krempeljve ulice se je pripetila danes okrog 16.30 usodna prometna nesreča. Proti Melju se je peljal na motornem kolesu Igor Kukovec iz Ljutomer, zadaj pa je sedel trgovec Franc Čerček iz Ljutomer, ki niti ni bil na pojavila na Meljski cesti dva tovorna avtomobila znamke »Saurer«. Prvega je šofiral inž. Klein z Dunaja, oba pa sta bila namenjena proti carinarnici, kjer naj bi ju začarimili, kakor ju je inž. Klein nameraval voziti dalje v Zagreb.

Ko je prvi avtomobil zavozil v Krempeljve ulico in je bil z zadnjim delom še na Meljski cesti, je pridrvel motociklist. Kukovec je hotel prehiteti avtomobil in ga obiti, toda nesreča je hotela, da je zavozil z motociklom med kolesa v sredino tovarnega avtomobila. Zaradi silnega sunka je Kukovec padel z motocikla in prišel pod zadnje kolo, prav tako pa je vrglo z motocikla tudi Čerčka, ki je priletel tako nesrečno, da so mu šla kolesa čez prvi in glavo. Že čez deset minut je nesrečnega izdihnil. Kukovec so pa mariborski reševalci prepeljali v bolnišnico, kjer so mu zdravniki nudili prvo pomoč. Njegovo stanje je resno, vendar zdravniki upajo, da bo okrevel. Na kraj usodnega karambola je prišla komisija, da ugotovi vzrok nesreče. Odredila je prevoz Čerčka v mrtvašnico na Pobrežje.

Pokojni Čerček je bil znan kot soliden trgovec in je vzbudila njegova tragična smrt v vseh krogih popolno sočutje.

V prestolnici nove Slovaške

Bratislava nekaj dni po osamosvojitvi Slovaške — Mesto treh narodov — Narod z mrtvim vodjem — Pod vladu Hlinkove garde

Pogled na Bratislavo z gradom kralja Matjaža

V kritičnih dneh iz Prage v Bratislavo

Pisec tega poročila se je napotil v prestolnico nove Slovaške tri dni po osamosvojitvi te dežele, ki je bila samo še ohlapno povezana s praškim središčem, in dva dni po okupaciji Prage. Ko je teden dni poprej došel v Prago, je obstajala Češko-Slovaška; dva dneva po njegovem prihodu je obstajala še Češko-Moravska; ob njegovem odhodu je to bilo že protektoratno ozemlje tretjega rajha. Tolika doza zgodovine za tako kratke dni je zares premočna, da se ne bi ljudem vrtelo v glavi. Vse dosedanje vezi so se raztrgale, skozi stvarnost novega stanja so se kakor skozi jutranjo meglo kazali nejasni obrisi sveta in marsikdo je zbegano vpraševal, ali niso vse to le sanje. Smrt države, ki je še včeraj obvladovala milijone ljudi, ni majhna zadeva, zato se ne čudite, če so hodili ljudje vpraševati, ali sploh se vozijo vlaki in kako bodo vozili jutri; zdelo se je kar nenormalno, da bi še kaj veljal vozni red, ko je bilo razveljavljenih toliko drugih bolj važnih stvari. Kdor bi imel voljo in čas, da študira ljudi, bi odkril ob takih prevratnih dneh neznanstvo zanimivega gradiva; seveda bi moral začeti pri sebi.

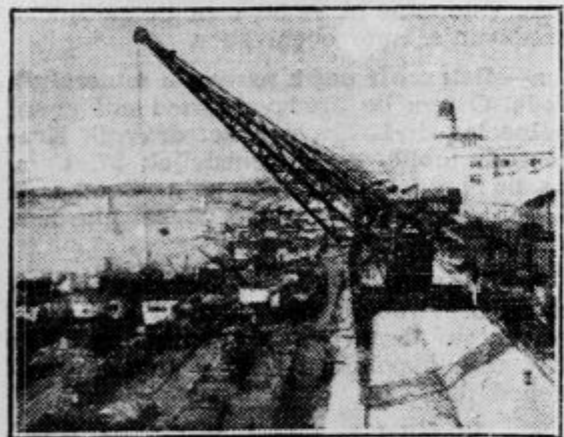
Toda za to nam ne gre. Po ganljivem slovesu s praškim prijateljem sem se znašel v brzem vlaku, ki vozi proti Brnu in Bratislavi, in ko sem odprl jutranje praške liste, sem opazil vest, da je iz vojaških razlogov ustavljen vsak civilni promet preko meje zasedenega ozemlja. Če bi bil čital to vest uro prej, ne bi šel na pot v Bratislavo. Torej bo treba izstopiti na meji in čakati? Med tem je vedno bolj izginjala izpred oči stara, ljubljena, nepozabna Praga. Zapletel sem sosedov v diskusijo o vprašanju, ali bo mogoče potovati v Bratislavo; primerjali smo češki in nemški tekst objave in navsezadnje je to vprašanje postalo za starejšo damo v kupeju in zame poglavito vprašanje tega trenutka. Poklical sem sprevednika, ki se je flegmatično nasmehnil in dejal:

— Vrzite te cunje (misli je novine) v kot in zaupajte meni: popoldne boste v Bratislavi!

Židovske skrbi in slovaške zadeve

Flegma je včasih boljše pomirjevalno sredstvo kakor tableta najbolj preizkušene zdravila. Sopotniki so jeli pripovedovati o dogodkih, ki so bili vsem na uših. V kupeju je bil mlad industrialec iz Brna, Žid, ki je odložil najnovejšo številko »Stürmerja« in pripovedoval o strogih preiskavah v Brnu. Ko je odšel v jedilni voz, mi je dejal drug sopotnik, odvetnik iz nekega mesta med Prago in Brnom:

— Kajpak, njega preiskujejo, njega — Žida. Verjemite mi, da bo za nas Čehe samo sreča, če se jih iznebimo.

Bratislava: Pristanišče ob Donavi

Mož je bil dokaj antisemitsko navdahnjen. V Brnu je izmed advokatov 60% židov, v Pragi 42%, v Moravski Ostravi celo 80%. Spomnil sem se, da so mi v Pragi pripovedovali o spomenici, ki so jo vložili češki židje po prvih protizidovskih ukrepih češke vlade. V tej spomenici opozarjajo, da so židje potrebni češki državljani, češ da Čeh ne more biti zadosten strokovnjak v gospodarskih in finančnih zadevah...

Ko sva tako s prijaznim sopotnikom prediskutirala židovsko vprašanje in je podeželski advokat izstopil, je dama v kupeju prinesla v razgovor slovaško vprašanje in sicer v čisto osebni in konkretni obliki:

Po prevratu se je z možem in otroci naselila na Slovaškem, kjer je bil mož v službi kot železniški uradnik. Sinovi so tu odrasli in se poslovali. Po proglativši slovaške avtonomije so to rodino, ki se je popolnoma vživela v slovaške razmere, nič kaj prijazno opozorili, da je tuje telo v slovaškem narodu. Mož se je vrnil na Češko in dobil tam službo, žena je začela, no, ostala, ker imajo v Bratislavi svojo uradniško hišico dva sinova so odpustili iz službe, tretji je pri vojakih.

— Mnogo smo prestali v zadnjih dneh. Vedno smo se vpraševali: Kaj smo zakrili? Mož je svojo skromno plačo odslužil s poštenim delom. Sinovi govorijo samo slovaški in če se bodo morali zdaj vrniti na Češko, se bodo najprej učili češkega pravopisa.

Gospa je s tem pravopisom zadela v živo. V čem so razlike med Slovaki in Čehi? Ni ga naroda v Evropi, ki ne bi imel v zastavah. V sončnem siju, v predpomladnem dihu so se razkazovala krasna češka polja in če bi ne bilo teh zastav in tu in tam prebeljenih nasipov, bi se zdelo da se ni nič spremenilo. Ko smo dospeli v Brno, je bila vsa postaja v zastavah s ključastim križem, po peronu so se sprehajali nemški vojniki in uniformirani člani SS in SA. Nasproti nam je stal vlak voditelja Tretjega rajha, ki je pravkar mudil v Brnu. Med tem so normalni vlaki prihajali in odhajali; vse je kazalo, da pod velikimi političnimi spremembami neugnano teče regulirani tok vsakdanjega življenja.

V Bpcelavi, ki se imenuje sedaj Lundenburg, je ostalo za nekdanjo obmejno postajo le malo sledov. Tu so izvršili nemški organi revizijo prtljage in valut. Vedli so se prav korektno. Z znatno zamudo je dosegel brzec pri Huti slovaško mejo; tu je vstopil slovaški carnik v spremstvu malce čudno uniformiranega Hlinkovega gardista. Dan poprej sem čital v praških listih poročilo o strogih obmejnih kontrolah na Slovaškem; v tem primeru je potekla povsem normalno. Strogi preiskavi so podvrženi popotniki pri odhodu iz Slovaške. Dan poprej, je pripovedoval neki novopotnik, so zalotili Žida, ki je hotel iztiho tapiti v nogavicah pod podplat težke tišokače, druge so zopet zalotili pri rafiniranem tihoapljenju zlata. Prav tega dne je izšlo v »Slovák« opozorilo, da sme vzeti vsak popotnik s seboj največ 500 češkoslovaških kron. S tako vsoto se je težko izseliti, toda mnogi židje gredo tudi to reševino preko meje, zaupajoč solidarnosti svojih sovetovalcev. Videli sem obraz te emigrantov: čudna kljubovalnost, neomajna vera vase, le redkokje bridka poteza obupa in strahu.

Še eni, ki odhajajo

Tako smo proti večeru prispeli v Bratislavo, prestolnico naroda, ki pravkar preživlja prvi medeni teden svoje državne samostojnosti. Že z vlaka smo videli hiše v zastavah: poleg slovaških so marsikje vsele rdeče zastave s ključastim križem. Dva križa sta si tu v prijateljskem razmerju. Pobratimstvo obeh križev daje prevladujočo simbolno potezo včeraj ustanovljeni svobodni Slovaški.

Na bratislavskem kolodvoru je bilo prav tisti hip živahnosti. Odhajali so s posebnim vlakom češki vojniki. Vračali so se v domovino. Peli so pesem »Hej Slovan«, ki je na teh tleh in v tem trenutku zvenela posebno ganljivo. Pristopilo je tudi nekaj Hlinkovskih gardistov in so češkim znancem stiskali roke v slovo. So vezi, ki so močnejše od trenutnih gesel. Ko se je vlak zganil, je jela manjša skupina vojakov zviklati.

Raztrgala sta jih veter, ki je pihal preko donavske ravni, in ropot vlaka, čigar kolese so se pomikala vedno hitreje. Odhajali so češki vojniki, zgodovina te dežele je obračala nov list.

Prestolnica nastajajoče države

Bratislava je največje slovaško mesto in prestolnica države, ki pravkar nastaja iz razvalin CSR. Nastaja, pravim, kajti tu di najbolj ognjevit pristaš slovaške državne samostojnosti mi ni mogel reči, da bi bila nova država še povsem izoblikovana. Starejši čitatelji utegne najti naliko v dneh med 29. oktobrom in 1. decembrom 1918. Negotove meje, raztrgan sistem notranje uprave, finančne težkoče, potreba cele vrste prenosov, naglih ukrepov in radikalnih posegov, pri vsem tem pa nerazčiščen problem resnične in stvarne samostojnosti, to so skrbi, ki tarejo nove voditelje slovaškega ljudstva. Avtonomija, izvedena sedaj do državne samostojnosti, se je spremenila iz vabljive teorije v težavno in nad vse odgovorno prakso. Šele sedaj se bo pokazalo, koliko sposobnosti in moči imajo možje, ki so prevzeli pred zgodovino svojega naroda odgovornost za njegovo usodo. Tudi največji nasprotnik jim ne bi mogel želeči v interesu slovaštva

nič drugega nego to, da bi s prakso če ne prekosili, pa vsaj opravičili teorijo. Zakaj po aktu 14. marca ni več poti nazaj; neuspeh pozna samo še eno pot in ta bi bila brezupno tamna.

Težiče vsega slovaškega življenja se je preneslo v Bratislavo. Turčianski Sv. Martin, imenovan »Slovaške Atene«, bo v novi državi težko ohranil svojo prejšnjo pozicijo. Danes ne gre več za kulturo in tradicije; nova smer pozna samo železno voljo, politično izenačenost, vojaško in gospodarsko organizacijo. Na delu so pristaši totalitarnih sistemov, ki naj pokažejo, da je njihova pot boljša od prejšnje.

Bratislava je sedaj, ko se je po dvajsetletnem konjunkturalnem razvoju razširila in narasla v mlado velenost, nedvomno najbolj primerna, da postane Slovačkom to, kar je Čehom Praga. Toda nje položaj je v marsičem slabši. Predvsem leži Bratislava na meji; že onkraj donavskega mostu je sedaj Nemčija. Z druge strani je dvomljivo, da bi imeli Slovaki v tem mestu večino, odkar so ga zapustili mnogi Čehi, ki so smotrno ojačevali njegovo češkoslovaško sestavino. Moji prvi sprehodi po mestu, ki ga nisem videl že dokaj časa, me niso mogli prepričati, da bi se sedanja daljnosežna sprememba izvršila v korist slovaškega življa v njegovi prestolnici: celo v dneh, ko je zmagala slovaška samostojnost in je torej vopoj nacionalne vročnice najvišji, kaže Bratislava — če naj jo sodimo po plebiscitu zastav — obliče narodnostno močno mešanega mesta. Dejtal sem to svojemu informatorju iz krogov Hlinkove garde.

— Ne pozabite, — je odvrnil, — kaj so ti »Prešburčaci«. To so vam ljudje, ki govorijo tri jezike: slovaškega, nemškega in madžarskega, a nobenega dobro. Ti meščani vam menjajo narodnost s tako lahko kot kakor zimske in pomladni plašč. Kdor ima največji vpliv, temu se pridružujejo. Zares, sovrjetni ljudje. Bratislava je ena izmed nevtralnih točk srednje Evrope, značilen produkt njenega narodnostnega mešanja.

Mrtvi vodja

Tri, štiri dni po državni osamosvojitvi je bila slovaška prestolnica še vsa v zastavah. Zgovornejša od njih so bila slavnostno urejena okna trgovin in drugih javnih lokalov. Če nič drugega, so bili v njih majhni prapori v slovaških barvah in v barvah nac.-soc. Nemčije; če je bila zastopana samo ena barva, tadaj v večini primerov ni bila slovaška. V mnogih izloženih oknih si videl slike Andreja Hlinka in Adolfa Hitlerja. Hlinkova slika visi tudi v vseh lokalih in javnih uradih; v nemških gostilnah je vedno v njeni neposredni bližini slika voditelja nemškega naroda. Kult Andreja Hlinka je kajpada mnogo močnejši od objektivnega presojanja osebnosti in dela tega podeželskega župnika, ki se je skozi madžarske ječe in po peripetijah povojne slovaške politike preril na vodilno mesto svojega naroda, odkoder tudi mrtve vlada množici svojih pristašev. Njegovi učenci so si močno olajšali trenutni položaj, ko so napravili iz tega mrtvega moža do mističnosti povlečenega »Vodjo Slovakov«. V sedanjem neizčiščenem stanju, v opojnosti nepričakovane strankarske zmage v tekmi med rivali, ki skušajo vsiliti narodu svojo voditeljsko voljo, je mrtvi Vodja v svoji glorijski narodnega heroja in preroka nekako domače božanstvo nastajajočega slo-

Zločini divjih lovcev

Pregled krivolovstva od starih časov do danes

Ogabni, maščevalni zločini lovskih tatov, izvršeni nad lovskimi čuvaji zaradi tega, ker slednji vrše svoj poklic, so prekoračili že vse meje. Obsojiti jih morajo tudi tisti, ki so morda nekoč videli v bojnih divjih lovcih s tujo gospodo, ki si je pri laščevala lovske pravice na naši zemlji in z njihovimi pomočniki, neke vrste narodno romantiko.

Pred dvema letoma smo čitali, kako so lovski roparji umorili v bližini Koprivnice koroškega rojaka Ludvika Borovnika iz Zagreba. Napadli so nič hudega slutečo veselo lovsko družbo, ki je prihitela v hrvaške gozdove, da se razvedri in si okrepi živce v lepi boji prirodi. Prišli so bili na lov na divje prašiče. Vprav na tisto divjad, ki kmetu dela največjo preglavico. Napad, ki je bil izvršen ponoči v lovski koči, je bil zahrbtn in figarski. Nadalje so hudo delci nesrečneže še mučili. V istem času je bilo podobno hudodelstvo izvršeno pri Tržiču. Kakšno srce imajo lovski tatovi do divjadi, smo pa imeli letos priliko čitati v dveh primerih in sicer o junaških iz Bohinja, ki so srne lovili s pomočjo smrtnih in jih poklali, in pa o onih divjih lovcih, ki so lovili še močno breje srne v gozdovih Crete. Na Sorškem polju pa so tudi lovski tatovi v zadnjem času parkrat streljali na lovec. O posebnem posurovelosti pa pričata zadnja primera na Dolenskem, posebno oni v Zasavju, ko si je maščevalni hudodelci pripravil poseben, z zasekanimi žebli napolnjen naboj, da bo strel učinkovitejši na žrtvi, na ubogem družinskem četu, ki si je s težkim poklicem lovskega čuvaja služil skromni kruh. Značilno za oba hudodelca iz Zasavja je bilo tudi enično vedenje pri prijavi na sodišču.

Ti žalostni pojavi so potrebni, da se jih ogledamo natančneje. Krivolovstvo je pri nas prav tako staro kakor zakonito lovstvo. Med prvimi posebno strastnimi divjimi lovci najdemo Trentarje. Trentarje vidimo kot lovec že v pradedni pravljici o Zlatorogu, ki ima svoje korenine bržčas že v tisti dobi, ko so hodili Benečani v naše kraje po zlato in železo. Medtem ko so v drugih krajih že pred davnimi leti, posebno na po letu 1848, prevzeli lovišča v zakup tuji in deloma tudi domačini, se za nevarni lov v strmih planinah nihče ni brigal. Domačini so lovili in v Trenti imeli še v mladih letih našega velikega pokojnega planinca dr. Tume, rojaka iz prekrasnih soških planin, skoraj pri vsaki hiši

važnega totalitarizma. Z neštetihi stik in kipov gleda obraz tega, nekoč skromnega in požrtvovalnega, vedno pa fanatično verujočega duševnega pastirja, ki posebej do neke mere kolektivno duševnost pod Tatrami bivajočih Slovanov. Dušo tihih, skromnih, toda z vsem srcem verujočih ljudi, ki jim je avtoriteta več od svobode.

Andrej Hlinka in Adolf Hitler sta najpopularnejši osebnosti nove, poželjivske Slovaške. Prvi varuje Slovaške iz nebes; mlada republika ima njegov zaročni prstan. Duh pokojnega ružemberskega župnika zbira tudi Hlinkovo gardo, to najvažnejšo organizacijsko skupino nove države.

Narod v uniformah

Na bratislavskih ulicah te naboli preseneča množica uniformiranih ljudi. Vojaške uniforme so dokaj redke; oficirji in vojniki, ki ostanejo na Slovaškem in iz katerih organizira vojni minister polkovnik Čatloš slovaško armado, imajo na čepih trobarvne slovaške kokarde, preostali češki oficirji in vojniki pa hodijo brez teh kokard. Največ uniformirancev pripada Hlinkovi gardi in nemškimi narodno-socialističnim organizacijam. Uniforme gardistov so posnete po fašističnih vzorcih, taktisto njih pozdravljanje. Na levi roki nosijo trak s slovaškim grbom, ob katerem se spominja tatranskih vrhov (in Slovaki se vzdihne, da so mnoge pobrali bratje Poljaki). Paradokso je, da se vsa ta imitacija tujih idej, sistema, uniform in političnih znakov krije z radikalnim slovaškim nacionalizmom, ki naj bi nučil najširši razmah narodni samorodnosti. Treba je potrpežljivo počakati, da se v teh tujih formah šele pokaže resnična narodna vsebina. Za sedaj lahko rečemo, da so močnejši vedno zanimivejši od epigonov.

Kdor nima v teh časih, ko vse teži k vnanji poudarjenosti, denarja za kroj ali celo pravice do njega, si natakne vsaj trak na levo ali zataktne v gumbrico vidni znak. Brez teh ornamentov je le malo ljudi, med njimi zlasti židje. Tem so tiste dni prepovedali izobešati zastave, okraševati lokale in nositi narodne znake. Mnogi trgovci so pripleli na vrata svojih lokalov napis: »Křestjanský obchod Arisches Geschäfte. Pri tem utegne biti nemški napis pravilnejši od slovaškega.

Bratislavski in okoliški Nemci uživajo vso politično in kulturno svobodo. Nosijo s posebnim ponosom uniforme hitlerjevskih organizacij, se pozdravljajo s »Heil Hitler« in pravkar uvajajo v svoje loče narodno-socialistični vzgojni sistem. Njih nacionalna zavestnost je skoraj že absolutna; ideal, za katerega bodo morali Slovaki še mnogo delati.

Ulični napisi so v tem mestu dvojezični, napisi na trgovinah i. t. d. pa celo trojezični. Ponekod se srečuješ Čeha, ki imajo v Bratislavi velika gospodarska podjetja. Tako tu še vedno delujejo češke banke, »Melantrich« ima svojo tiskarno in knjižarno s češkimi knjigami ter izdaja slovaški »A-Zet«, čigar redakcijo vodi znani pesnik in nar. poslanec dr. E. B. Lužač. Češkoslovaška valuta, češkoslovaške znamenke s štefinkovo sliko (sliko tistega štefinka, ki si je želel diktacijo, da bi Slovake čim prej zgnetla v enoten narod s Čehi), češkoslovaške tarife i. t. d. vse to še priča o nedavni preteklosti.

Kupoval sem v trafikli razglednice in znanke. »Koliko je treba za Prago?« vprašam mlado trafikantko. — »Ne vem«, mi reče v svoji mehki slovaščini. Razvije se razgovor o tem, kaj je Praga: v tujini ali v tuzemstvu. Prodajalka se razvname in pravi, da je Praga že v inozemstvu. Toda — ali ni po 15. marcu že zopet v tuzemstvu? Razgovor o državno-politični problematiki Slovaške s prodajalko češkoslovaških znank je bil značilna epizoda teh dni. Dal sem se prepričati in sem kupil znanke za inozemstvo. Nekaj ur pozneje so mi rekli v drugi, veliki trafikli, da se za Češko frankira kakor v tuzemstvu.

NARAVA VAM PONUJA SVOJO POMOČ

ko se v začetku zimskih mesecev čutite utrujene, stite in brez prave volje do dela. To so naravni pojavi prehodnega časa, ko smo najbolj potrebni solca in ko njegovi žarki nimajo več tistega delovanja kot poleti. Kakor solnce poleti, tako je pozimi norveško zdravilno ribje olje neizčrpen izvor zdravja, ker poveča odpornost proti boleznim, telesu pa zagotovi njegov razvoj. Zato bi morali odrasli in otroci že ob prvih znakih slabega počutja in še preje, predno zbole jemati

NORVEŠKO ZDRAVILNO RIBJE OLJE

ki je nenadomestljivo po svoji kakovosti.

dar streljali na lovske čuvaje. Taki divji lovci so postali v mnogih primerih najboljše lovski čuvaji.

Lovska strast pa je zapeljala tudi že marsikaterega lovca, da je več ali manj pokrivolovil. Najraje se je to zgodilo pri lovih na divje peteline, na srnjake ali na gamsa. Ta vražji divji petelin je pel le vprav na meji ali malo čez mejo. Včasih v tem, drugič spet v sosednjem lovišču. Nu, in če ni prišel petelin ali srnjak sam, ga je mladi lovec pač prenesel.

Cisto drug pojav pa je ono krivolovstvo, ki se tako bujno razvija v zadnjih letih, posebno v naših nižinskih loviščih. Pa tudi med temi sta dva različna tipa. Prvi so zanjkarji. To so navadno temni tipi, delom mrzneži, ki gledajo, kako bi lahko kaj ukradli. Hodijo po gozdovih in nastavlajo na stotine zank. Karkoli ujamejo, jim je dobrodošlo. Največ polve zajcev, jerebic, gozdnih jerebov in tudi marsikatero srno uplenijo. Vse to pa gre za denar, navadno v mesto. Za lovljenje rib jim je najljubše sredstvo dinamit, če ni tega, je na dobra tudi pločevinasta škafka, napolnjena s kardi- bdom.

Najnevarnejši pa so tisti, ki mislijo, da je lov privilegij gotovih stanov in so dobili vpogled v lov pri slabih lovcih, namreč pri takih, ki se poslužujejo sicer dovoljenih, toda neprimernih načinov lova. Take vrste lovec na primer množinsko pobijanje srn na bradakah, kjer odnove vsa lovska etika. Gonjač, ki je to videl na lovu, pride domov ali v kak drugi kraj, kjer je dosti divjadi. Tam pripoveduje prijateljem o uspešnem pobijanju. Takoj se znajde družba navadno mlajših ljudi, ki so iz zavisti željni poskusiti kaj podobnega. Domišljujejo si, če uplenijo divjad, da so že lovci in junaki. Kako so uplenili, to je postranska reč. Vsi so prepričani, da je mnogo krvi slast lova. V njihovem početju jih podpihuje v mnogih primerih tudi politična ali stanovska strast.

Pogovarjajo se ljudje: »Kako pridemo do tega, da v naše gozdove in na naša polja hodijo meščani, ali ljudje iz sosednjih vasi, ali kakršnakoli tako imenovana goveda, ki strelja naše zajce in srne in jih celo prodajo in uživa?« Taki pogovori pa ne glede na to, da lovski zakupnik drago plačuje lovišča in da ima od tega dohodke vsak občan, izredno slabo uplivajo na ljudstvo. V lovskem pazniku, ki je iz drugega kraja, vidijo zakletega sovražnika; če je domačin, pa izdajalca vaštanov, in nič slajšega ni, kakor če morejo lovskemu pazniku škodovati, ali ga celo uničiti. Takim divjim lovci, ki so v mnogih primerih tudi sadisti, ugaja celo uničenje divjadi, češ: naj trpi, saj je lovčeva last! Tak primer se je zgodil pred petimi leti v Begunjah na Notranjskem. Lovski tatovi so pobili in polovili v zanke več srn v lovišču Ravniku. V izzivanje zakupnika lova, ki je domačin in zelo naklonjen vsem občanom, so pred jutranjo mašo pred farno cerkev postavili majhno, kakor božično drevesce pripravljeno smrečico, na kateri so vsele nožice sedmih, venčinoma še nedoraslih srn. To so storili očitno zaradi tega, ker niso dobili lovišča v zakup. Lahko si mislimo, kako bi taki ljudje gospodarili kot zakupniki lova!

Če pregledamo vse zasledene lovske tatvine, očitno krivolovstva v zadnji dobi, bomo videli, da so bili najkrvavejši prav ti divji lovci, ki so lovili srne. Še pri vsakem drugem krivolovstvu, kjer je bil motiv kaj drugega kakor dobičakarstvo ali uničevanje tuje lastnine, se je skušal divji lovec prikriti. Le pri lovih na srnjad, kjer ne gledajo ne na spol, ne na starost, in je tudi vseeno, ali ubije podivjanec brejo žival, so lovski tatovi takoj pripravljeni streljati tudi na ljudi in se tudi smrtno maščevati. To ima izvor pač v tem, ker hrepenenje po množinskem pobijanju, kjer ne prihaja v poštev lovska spretnost, posurovi človeka. Čudno je pa tudi, da se ljudem sicer gabi meso brejih živali, le pri srnjadi jim je vseeno, kdaj je ustreljena...

Zdaj si pa zamislimo, da bi bil lov nankrat prost ali vsaj deloma prost in bi vsakdo lahko hodil s puško in streljal po mili volji: ali bi sodišča imela časa še za kaj drugega kakor za raziskavanje napadov in medsebojno preganjanje obojestrnih ljudi? Prav po zadnjih primerih na Dolenskem dovolj dobro vidimo, kam vodi hujskanje proti lovstvu.

VAŽNO OPOZORILLO

našim velečlenim inserentom, ki so spoznali reklamno vrednost dvodnevno aktualnega »Jutra«.

Naša prihodnja nedeljska številka »Jutra«, bo izšla že v soboto zjutraj in bo prinesla mnogo zanimivega gradiva za praznik in nedeljo. Naslednja številka »Jutra« bo namreč izšla 27. t. m., v ponedeljek zjutraj.

Opozarjamo vse naše inserente na to izredno uspešno priliko za objavo reklamnih oglasov in jih prosimo, da nam svoja naročila za oglase čimprej vpošljejo, najkasneje pa — prosimo — do petka opoldne, do 24. t. m.

Oglasni oddelek »JUTRA«

Domače vesti

* **Društvo prijateljev pravne fakultete** v Ljubljani je imelo 18. t. m. svoj redni občni zbor. Glaslo je bil izvoljen stari odbor z malimi izpremembami. V eksekutivu so bili izvoljeni: za predsednika dr. Golja Vladimir, predsednik apelacijskega sodišča; za tajnika dr. Munda Avgust, kasacijski sodnik; za blagajnika dr. Sajovic Rudolf, univerzitetni profesor, dr. Zirovnik Janko, predsednik odvetniške zbornice, in dr. Korosec Viktor, dekan juridične fakultete. Članov je imelo društvo preteklo leto 379. Za izdajanje Zbornika znanstvenih razprav ki ga izdaja profsorski zbor pravne fakultete je zbralo društvo na članarini d'n 15 583.50 dočim se znašala stroški za Zbornik znanstvenih razprav d'n 37.645.75. Zbornika se je tiskalo 700 izvodov, razpečalo pa se ga je 455 izvodov. Izdajanje Zbornika znanstvenih razprav je velikega pomena. Profsorski zbor ima priliko, da v njem obravnava vsako leto aktualna pravna vprašanja. Članki imajo kratek resume v kakem svetovnem jeziku. S tem si utre Zbornik pot v širni svet. Izdajanje Zbornika pa ima tudi praktičen pomen. Fakulteta dobiva za Zbornik v znamenito znanstvene knjige in časopise. Tudi v bodočem letu bo društvo nadaljevalo svojo nalogo, da čim bolj podpre pravno fakulteto. Trdno smo prepričani da se bodo naši pravniki ki delujejo v praktičnih poklicih kakor doslej tako tudi v bodoče zavedali svoje dolžnosti in odgovornosti napram našemu najvišjemu kulturnemu zavodu.

Abbazia HOTEL EDEN

Najlepša centralna lega na morju. Vsak moderen komfort. Znamenita kuhinja. Zahtevajte prospekte! Cel pension Lir 40.—

* **Odlikovanje pionirja socialne medicine.** Prof. dr. Milan Jovanović-Batut v Beogradu je bil lani promoviran za častnega doktorja Karlova univerze v Pragi, zdaj pa mu je Nj. Vel. kralj podelil red Jugoslovenske krone II. stopnje. V prisotnosti prijateljev in poklicnih tovaršev je zaslužnemu staremu znanstveniku izročil odlikovanje radečnik ministarstva za socialno politiko in narodno zdravje dr. Ivančić, ki je v svojem govoru označil odlikovanca kot pionirja socialne medicine v naši državi. Prof. dr. Jovanović se je za odlikovanje zahvalil ter pri tem naglasil, da smatra to odlikovanje v prvi vrsti za priznanje velike važnosti zdravstvene službe, kateri je on posvetil blizu 70 let svojega življenja. Prof. dr. Jovanović-Batut je v svoji visoki starosti 92 let še vedno delaven in zavzet za vse pojave našega narodnega življenja in razvoja znanosti.

* **Prvi pomladanski dan v burji in snegu.** Pri postaji Zrmanj je v tork zjutraj običaj zagrebški brzovlak v viskem snegu in je mogel nadaljevati vožnjo šele po eni uri. Nekaj ur pozneje pa je v snegu običaj tovarni vlak blizu Pribudica in so ga osvobodili šele ob 4. popoldne. Okrog Zrmanje je divjala burja, ki je dosegala na uro okrog 100 km brzine ter povzročila visoke snežne zamete. Tudi v Bosni je velik sneg in so bili nekaj dni snežni meteži kakor v najhujši zimi. Na železniški progi Bileća — Nikšić je sneg zasul potniški vlak. Sarajevo je zvezano s pokrajino samo še z železnico, avtomobilski in ostali vozni promet pa je prekinjen, ker je visok sneg zasul ceste preko Ivanj planine, Romanije, Jabuke in Semeč planine, a tudi na cesti Trnovo — Kalinovik so visoki snežni zameti.

* **Pri zaprtju in motnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec navadne Franc Jožefove grenčice.**

* **Pol stoletja pravoslavne cerkve v Varaždinu.** Najstarejša pravoslavna cerkev v Hrvatskem Zagorju je ona v Varaždinu, ki je bila zgrajena pred 50. leti. Akcijo za graditev te cerkve so uvedli nekateri uradniki in oficirji pravoslavne vere in 5. decembra leta 1882. je bil ustanovljen gradbeni odbor, ki je dobil tudi podporo od mestne občine. Cerkev je posvetil episkop Miron iz Pakraca. Področje varaždinske pravoslavne cerkve je bilo Medmurje, Prekmurje, Hrvatsko Zagorje in Slovenija. Danes spada pod varaždinsko parohijo 12 srezov, v katerih je nad 700 pravoslavnih vernikov.

* **Ustanovna skupščina udruga desničarjev** Kraljevine Jugoslavije bo 2. aprila popoldne v Beogradu v dvorani centralnega higienskega zavoda. Zborovanje bo otvorjeno s poročilom akcijskega odbora, ki je vse pripravil za ustanovitev strokovne organizacije ljudi, ki že 20 let neumorno delujejo za napredek zdravstva, ne službe v državi. Ministrstvo socialne politike in narodnega zdravja je vsem udeležencem ustanovne skupščine odobrilo dopust od 31. t. m. do 4. aprila prometno ministrstvo pa pooblašča vožnjo Akcijski odbor za ustanovitev združenja desničarjev pošlje v Beogradu, Ulica kralja Milana 55.

* **Novi grobovi.** V Trbovljah je umrl v 69. letu starosti g. Matija Gerčar, uradnik TPD v pokoju in posestnik. Ugledega pokojnika bodo jutri ob 16. spremenili k večnemu počitku. — V ljubljanski bolnišnici je umrl g. Andrej Furlan, slušatelj elektrotehnike in rezervni poročnik. Za njega pot bo nastopil jutri ob pol 17. — Pokojnika blag spomin, žalujemo naše iskreno sočustvo!

* **Zborovanje ljubljanskega učiteljskega društva** je bilo v soboto v Gornji Radgoni. Zborovanje je vodil zaslužni predstnik g. Karel Mavrič upokojeni šolski upravitelj v Gornji Radgoni, ki se je ob otvoritvi zborovanja spomnil nedavno umrlega šolskega upravitelja in zavednega člana učiteljskega društva g. Kvirina Pertla. Zborovalci so počastili njegov spomin, potem pa so sledila poročila predsednika, tajnika in blagajnika. Učiteljsko je nabralo za češke učitelje, ki so brez službe, 862 din. Uspešno je bilo delo odseka učitelje ki je organiziral obdaritev obmejnih otrok. V načrtu pa ima tudi akademijo ki bo meseca junija v Ljubljani. Med drugim je bilo sklenjeno, da se bo učiteljsko ljubljanskega okraja udeležilo proslave 70letnice ptujskega učiteljskega društva.

* **FORVIL** 5 fleurs. Trois valse Les valseurs in Lavande Eau de Cologne dokazuje negovanje in Vas osvobuje. Dobi se seveda v Parfumeriji NADA, Ljubljana, Francišanska ulica.

* **Planinci — smučarji** imajo v soboto in nedeljo dva prosta dneva na razpolago da morejo izbrati sedanje solčno vreme v planinah za spomladansko smuko. Odločiti se je treba za primerno smučišče ter izbrati: Komna ima najprostranejšo smučiške terene ter najlepše smučke izlete v svoji okolici snega je 150 cm. Enako je v dolini Triglavskih jezer ki ima 200 cm snega; izborna je smuka; sedla Hribarica koja je redno oskrbovana Nad Triglavskim ledenikom ki ima dovolj snega za krepak razmah je oskrbovana Staničeva koja, kamor se najlažje pride skuzi dolino Krme; oglašite se predhodno pri gorskem vodniku Lahu Gregorju v Mojstrani da dobite ključ od koč v Zgor. Krmi ki Vam nudi zahtevno zavetišče ako ga potrebujete. Na Črni Prsti nad Bohinjem bo za ta dva praznika oskrbovana Orožnova koja, ki ima v svoji okolici lepa smučišča Na Vršiču je še nad pol metra snega. Erjavčeva koja je oskrbovana; lep je prehod preko Slemenja v Tamar Kamniške planine so visoko zasnežene ter je na Kravcu še 70 cm. na Veliki planini pa 40 cm snega ki je sicer na prisojnih strahov osienjen. Dopolnjen pa ga solnce omehča v zrnat sneg. Kdor želi sicer napraviti prijeten izlet, naj pohiti k »Zatorogu« ob Behinjskem jezeru ali k »vznožju Kamniških planin« v Dom v Kamniški Bistrici. Podrobne informacije o snežnih prilikah, o spomladanskih snežnih turah in vse ostale podatke o planinstvu dobite v pisarni SPD, Ljubljana Aleksandrova c. 4/I. (—)

* **Kuhinjski recepti** zanimajo vsako gospodinjno. Ne zaostajate znanje dobrega kuhanja, če ni dobrega recepta. Tako tudi ne zaostajate znati pravi brez dobrega mila. Uporabljajte domače terpeninovno milo »OVEN«. — To Vam priporočam na tisoče gospodinj.

* **Za Mlakarjeve planinske spiše** traja čas prednaročbe do 10. aprila t. l. Do tega termina veljajo cene v subskripciji, ki so izdatno nižje od kasnejših cen v knjigotrštvu. Za naročnike prve knjige je nužno, da imajo tudi drugi in tretji zvezek. Vsi na naklade se bo ravnala po številu prednaročnikov. Podpisite nemudoma naročilo v pisarni SPD Ljubljana Aleksandrova c. 4/I. (—)

* **»Zvonček«, maldinski list,** namenjen tudi našim zamejčkom in izseljenkom na vsem svetu, mora podpirati vsa slovenska javnost. Letos izide 3 številke so še na razpolago. Starši, vzgojitelji, javite svoj naslov na upravo »Zvončka«, Ljubljana Kralovski nasip 22. ali na Učiteljski listskarni v Ljubljani. Rodoljubi, prispevajte v »Zvončkov sklad«!

* **Žalostne ugotovitve zdravnikov.** V Zagrebu je zaključeno dvodnevno zborovanje Zveze zdravniških zbornic, na katerem so bile zastopane vse zdravniške zbornice. Zdravniki so na svojem zborovanju med drugim ugotovili: Naše javno zdravstvo je v težkem in kritičnem stanju, ki povzroča velike skrbi vsem prijavljenim narodna zdravja, najbolj pa zdravniškemu stanju. Dosežanja zdravstvene politike je doživela velik neuspeh zlasti v pogledu organizacije zdravniške pomoči, ker po vsej državi premnogi bolniki take pomoči ne dobijo zaradi premaloštev števila bolnišnic. Zveza zdravniških zbornic zahteva zgradbo novih bolnišnic v prvi vrsti pa splošno državno bolnišnico v Zagrebu, ker ni v Zagrebu in v vsej savski guberniji nobene državne bolnišnice. Zdravstveni službi bi po vseh je treba posvetiti največjo skrb. Zdravniki so pripravili te službi posvetiti vso pozornost in za njo tudi mnogo žrtvovati, nikakor pa ne sme ostati pri dosedanjem omalovaževanju konkretnih predlogov zdravniških organizacij. Zdravniški službi v vseh niso kos mladi zdravniki, ki so komaj dovršili svoje študije. Zveza zdravniških zbornic je kritizirala tudi način ureditve službenih odnosov zdravnikov socialnega zavarovanja.

Največ častnejši vefilm vseh časov!

Grandiozna epopeja krščanstva o življenju, trpljenju in smrti ZVELICARJA.

Kralj kraljev

Film, ki si ga mora ogledati vsak kulturni človek!

KINO MATICA, tel. 21-24
Danes
zadnjikrat ob 16., 19. in 21.

TAJNI KURIR PETROGRADA

špijonažni vefilm z
LUISE RAINER
in William Powell-om

Olga Čehova — Willy Fritsch in Jutta Freybe
v napetem letalskem in pustolovskem filmu
Danes zadnjikrat! Predstave ob 16., 19. in 21.
KINO UNION, tel. 22-21

„Nevihita“

KINO SLOGA, tel. 27-30.

Danes in jutri ob 14.30
- Znižane cene! V zemlji brez zakonov
— Film divje romantike in napetih pustolovčin.

* **Odbor za postavitev nagrobnika dr. Ivanu Lahu** ponovno jrosi pokojnikove znance, prijatelje, spoštovalce in vse nacionalne ljudi, ki doslej še niso poslali svojih prispevkov, naj to blagovoljli storijo čimprej, da bo odbor vedel, s kakšno vsoto more računati. Prispevki se lahko pošiljajo na naslov odbora, ali pa na njegov čekovni račun št. 17.839.

* **Avio izleti v aprilu:** od 8. do 10. v Gorico, Trst, Idrijo in Benetke, od 15. do 18. na mlarski velesejem. Izletna pisarna M. Okorn, Ljubljana, Francišanska 3. telefon 22.50 (—)

* **Znižana kazen zaradi tihotapstva obsojene soproge bivšega poslanika Bodija.** Z veliko tihotapko afero bivšega poslanika dr. Aleksandra Bodija, ki je pred tremi leti pod krinko diplomatske priljage prevažal preko meje dragocene preproge, se je zdaj ukvarjalo kasacijsko sodišče. Bivši poslanik dr. Bodi se še vedno skriva nekeje v inozemstvu, njegova soproga pa je bila obsojena na leto dni strogega zapora. Zdjaj ji je kasacija znižala to kazen na 9 mesecev strogega zapora.

* **Krstniki v tihotapki in falsifikatorski družbi.** Komu obično poročali o aferi »črne borze« v Beogradu in drugih mestih ter o drugih poslih nevarne tihotapske in sleparske družbe, smo pripomnili, da je v afero zapleten tudi neki pastor Sleparska organizacija je imela svoje specialiste za ponarejanje krstnih listov in raznih drugih dokumentov. Iz dveh pravoslavnih cerkvenih uradov v Beogradu sta dva tak specialista krađa tiskovine in stampilje, izdelava in prodaja krstnih listov evangelije veroizpovedi pa je bila sleparski družbi zelo olajšana, ker je sodeloval evangelijski župnik Stevan Kvas iz Vojitovice. Tam je sleparjem pomagal tudi občinski pisar in tako je imel »krstnike« pastor Kvas lahko delo. »Krstile« je mnogo Zidov, ki jih ni nikdar videl. Kakor znano, je sleparska družba oslepila tudi mnogo ljudi, ki živijo stalno pri nas a še nimajo urejenih svojih domovinskih in državljanstvih zadev. Od teh ljudi so sleparji izvažali. Velike zneske za »takse« in »za vse drugo«, potem pa si jim izročili namesto domovinskih listov ponarejene — krstne liste. Te dni so zaprli tudi pastora Kvasa, katerega je obremenil njegov sodnik bivši občinski pisar. Za ponarejene krstne liste so dobivali sleparji od emigrantov in tudi od množic že dolgo pri nas bivajočih Zidov po 25.000 din.

RADI STALNO RAZPRODANIH VEČERNIH PREDSTAV

MODNA REVIIJA

DANES ZVEČER OB 21. URI NEPREKLICNO ZADNJIKRAT

KER MANEKENI NATO ODIDEJO
OGLEJTE SI OB ZADNJI PRILIKI ODLICNE MODELE POMLADNE IN POLETNE MODE 1939.

Iz Ljubljane

u— **Veverice in ptice** v Trbovljah so s pomladjo dobili spet najhujšega sovražnika, ker topli dnevi privabijo v park vsak dan polno množico. Razbrazdani dečki mečejo kamenje na veverice in ptičke, da se neko veverico prav težko ranili. Drugi spet ptiče in veverice streljajo s fraca. mi, da večkrat na strelci najdes ubitega ptiča. Poziv starcem, naj bi svoje otroke navajali k usmiljenju do živali, bi bili polnoma očisti, ker so otroci pač taki, kakršni so starši. Če otoci doma ne dobe prave vzgoje, pa motajo naše šole skrbeti za čimvečjo srčno kulturo mladine. Sadržajsko in vitarsko druvo je že večkrat predlagalo, naj bi na šolah vsaj en dan v letu žrtvovali za vzgojo otrok v ljubezni do prirode. Imamo sicer polno izletov in ptičev, a za vane v prirodo menda ni dosti smisla. Otčenstvo mora torej samo paziti na podviganje otročja, da nam ne pričeno ptičkov in ne polijejo veverice po naših nasadih.

KUPUJTE SREČKE

DRŽAVNE RAZREDNE LOTERIJE
v domači kolekturi

»VRELEC SREČE«
PLANINSEK — LJUBLJANA

u— **Verdi je zložil »voj« Requiem** leta 1874., ko je bil po »Aidu« (1871) na vrhuncu svoje slave »Requiem« je slovesna črna maša, napisana za soli, zbor in orkester, ter se je prvič javno izvajal na obietno smrti slavnega pesnika Mansonija pod osebnim vodstvom skladateljevim. »Requiem« ima 7 velikih delov, izmed katerih so pomembna dela pravi biseri svetovne glasbene literature. Verdijevo »Requiem« je na močnejše največkratnejše deo te vrste. »Requiem« bo izvajal celotni ansambel Radia v Turinu in umetniški poti v načo državo se udeležil 160 sodelujočih. Prvi njihov nastop bo v Ljubljani v četrtek 30. t. m. v veliki unijski dvorani pod vodstvom dirigenta Ahila Consola. Cene so nekaj višje od običajnih koncertnih za ozirom na velike stroške, učitek bo pa go. tovo tako veličasten, kakor ga nismo ime. li še kmalu v našem mestu. Prodaja stopnje v knjigarni Glasbene Matice na Kongresnem trgu.

u— **V gostih oblakih** prahu se dušijo ljudje po vsej dolgi Dolenjski cesti ter se čudijo in hudejo, zakaj ne škropijo te tako močno frekvencirane ceste. Oblaki prahu so tako gosti, da bi prav lahko povzročili tudi prometne nesreče. Prošnja za vrnite ure na Karlovskem mostu je sicer zažela, a kaj pomaga ura, ko je v prahu nihče ne vidi. Upajmo, da bo zdaj zažela tudi prošnja po nujno potrebni škropljvi razsušene ceste.

u— **Šentjakobsko gledališče** uprizaro v petek in soboto zvečer ter v nedeljo ob 15.15 ljudsko veseligrz z godbo in petjem »Slaba vest«. Režiser g. Eypper je prenesel dejanje v gorensko okolje, požel dejanje s pevskim zborom in vaskm godcem Zabo, ki mu je namenjena vloga neprestanega zabavajca. Gorenska vas bo zaživela pred nami v vsej svoji lepoti, pestrim življenjem in iskrcno domačnostjo. G. K. Boštjančič je uglasil nekaj pevskih točk, ki se bodo zaradi svoje melodioznosti kmalu prikupile občinstvu. »Davi sem zgodaj šla« in »Fantiček moj, ne smeš se mi« bodo pravi šlagerji za naše občinstvo.

u— **JNAK Edinstvo**, Drevi ob 20. bo članski sestanek z zabavnim predavanjem. Po predavanju sestanek plenuma izvršnih članov. Udeležba obvezna. Odbor.

u— **Odloženo predavanje za rezervne oficirje.** Komanda mesta objavlja: Za rezervne oficirje ljubljanske garnizije za 25. t. m. napovedano predavanje je preloženo in se bo vršilo 2. aprila ob 10. v vojašnici artiljerijskega polka na Tyrševi cesti.

u— **Pevski zbor Glasbene Matice** ima drevi ob 20. redno vajo mešanega zbora. Odbor.

u— **Mrakova gledališka skupna** gostuje v soboto 25. t. m. ob 20. v Sokolskem domu na Viču z Mrakovo tragedijo »Grohar« Delo, ki predstavlja v štirih napeh b slikah »ragično življenje največjega slovenskega slikarja Ivana Groharja je v avtorjev režiji doseglo povsod izreden spreh. Doslej je bilo uprizorjeno trikrat v Ljubljani, v Celju, Skofji Loki, Šoštanj, Trbovljah, L. tiji, Šiški, Retačah itd. Ker je to poslednja uprizoritev v okolici Ljubljane nanjo opozarjamo. Cene od 10 din navzdol.

u— **Podružnica Kola jugoslovenskih sester** v Šiški sporoča, da bodo prodajale sestre ciljke prihodnje dni na trgu.

e— **Izpremembe** v mestnem svetu. Za predsednika mestne občine celjske je imenovan odvetnik g. dr. Alojzij Voršič. Za člana mestnega sveta pa so imenovani gg. Alojz Mihličič, sodnik upravnega sodišča dr. Ivan Milnar, ravnatelj banovinske hranilnice Oskar Černelc in železniški uradnik Franc Repnik.

V PETEK 22. t. m.

MODNA REVIIJA V CELJU

VELIKA DVORANA KINO UNIONA

OB 16.30 POP. in 20.30 ZV.

PREDPRODAJA V KINU UNIONU

e— **Zdravniška služba pri pošlovniču OUZD** v Celju. V ambulatoriju OUZD v Celju ordinirajo uradovi zdravniki vsak delavnik po tem redu: dr. Josip Cerin od 8.30 do 11., dr. Drago Hočevar od 10.30 do 13., dr. Cerin za odsotnega dr. Hribovska od 15. do 17.30. Proročamo članom in njih svojem, da se v večjem številu poslužujejo tudi popoldanske ordinacije od 15. do 17.30 da se v dopoldanskem času prepričajo prenatrpanost čakalnice. Nedeljsko zdravniško službo opravljajo menjači uradovi zdravniki. Ime vsakokratnega dežurnega zdravnika je razvidno na posebni tabli pred vhodom v poslovalnico odnosno v ambulatorij in v dežurni lekarni. V nedeljo 26. t. m. bo imel zdravniško dežurno službo dr. Drago Hočevar, Kolenčeva 4.

e— **Slavnostna akademija »Soča«.** Društvo »Soča« v Celju bo priredilo ob svoji desetletnici na praznik 25. t. m. ob 20. slavnostno akademijo v veliki dvorani Narodnega doma. Sodelovali bodo koncertna pevka ga. Helena Lapajnetova, koncertna pianistka ga. Mirca Sancinova, volinski virtuozi g. ravn. Karlo Sancin, gg. Izidor Cergol in Janko Cigoj z odlozkom iz Cankarjevega »Hlapca Jerneja«, moški zbor pevskega društva »Nanos« iz Maribora in govorni zbor.

Iz Maribora

a— **Važna socialna ustanova mariborskega trgovstva** je Trgovska in obrtniška bolnišnica blagajna, katere občni zbor je bil v gremialni posvetovalnici v Jurčičevi ulici izbrpno poročilo sta p-dala zaslužni predsednik V. Weigl in marljivi tajnik Franjo Znidarčič. V teku 12letnega poslovanja je izplačala bolnišnica blagajna za razne račune zdravnikov, zdravil, bolnišnične sanatorijev in zdravilišč skupno d'n 1.661.493 dinarjev. Zavarovancev je skupno 382 in sicer v I. kategoriji 179. v II 124. v III 79. Pramoženisko stanje se je lani zvišalo za 45.000 din ter izkazuje 210.419 din. Dohodki na 156.524 d'n. Poročili sta oili sočasno in z odobranjem soročiti. Volite upravnega odbora in nadzorstva letos ni bilo.

a— **Naše šolstvo ob severni meji.** V okviru ponedeljkovega rednega občnega zbora obeh podružnic CMD v Mariboru, ki bo s pričetkom ob 20. v mali dvorani Narodnega doma, poroča na otoku občnega zbora o stanju našega šolstva ob severni meji šolski nadzornik g. Peter M-čnik. Med Cirilmetodariji, na trdi v ostalih mariborskih nacionalnih krogih se onpa živahno zanimanje za ponedeljkovo zborovanje.

a— **Iz Studencev.** Drevi ob 19. bo predaval v studenski Ljudski univerzi dr. Marlin o zdravniškem stališču glede spolne vzgoje od rojstva preko pubertetne dobe. Vstop dovoljen samo odraslim nad 16 letom. Vstopnine ni. — 30. t. m. bo zaključno predavanje, nato občni zbor.

a— **Delovanje naših naravnih mineralnih voda.** O tem bo predaval drevi naš znani balneolog dr. L. Travner, šef-zdravnik Krapinskih toplic. — V ponedeljek 27 t. m. pa bo predaval dr. Dračotin Cvetko iz Ljubljane o problemih ljudske glasbene vzgoje.

a— **V dvorani Delavske zbornice** bo predaval drevi ob 20. nod okriljem kluba absolventov Trgovske akademije dr. Vito Kraigher o položaju žene v jugoslov. zakonodaji.

a— **Vilmičič in tatovi.** V šoli na Ruški cesti se je vtihotapil v razreda prvega nadstopja še neznan storilec, odprl predaile in odnesel manjšo vsoto denarja. — Pri trgovcu Hausmaningerju v Cankarjevi ulici je poizkusil svojo srečo možakar, ki je odnesel iz pisarne ročno blagajno. Ob bližajočih se korakih je odložil ročno blagajno v kot ter jo pokril s papirjem, nato pa jo jadno odkuril. — Iz stanovanja Konrada Zakrška v Gospejni ulici 4 je izginilo iz plitene kčarske 1000 din gotovine. — Posestniki Mariji Zobec v Podovi na Dravskem polju na so kurji tatovi izpraznili kurnik ter odnesli lepo število pitanih kokoši.

a— **Spet Robinzon.** 17letni Božo Kavčič z Vojašniškega trga je dejal doma, da gre nabirat travo za zajce in se oddelji ni več vrnil. Starši so v skrbh za usodo svojega sina in so se obrnili na policijo.

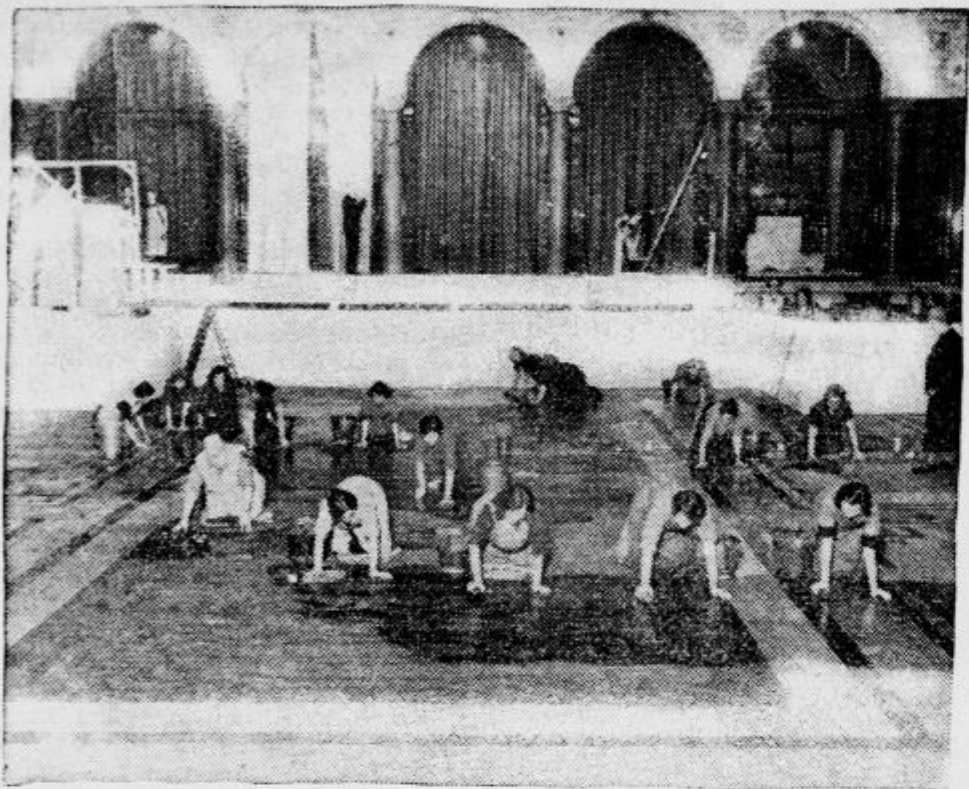
NAD 40.000 SODELUJOČIH! Najdražji in najmonumentnejši film vseh časov! Največje delo režiserja CECIL B. DE MILLEA. Pri izdelavi tega filma je sodelovala newyorška filharmonija!

NABAVITE SI VSTOPNICE V PREDPRODAJI!

Kino Sloga, tel. 27-30.

Danes ob 16., 19. in 21. uri.

Čiščenje v Londonu

Za prihod francoskega prezidenta so v Londonu popolnoma preuredili prostore zunanega ministrstva. Na sliki vidimo snazilke pada pri delu

Balonske zapore proti napadom iz zraka

Deset zapor za London, štirinajst balonskih centrov v provinciah

Angleške oblasti so sklenile, da bodo ne samo Londona, temveč vsa važna mesta in industrijska ozemlja v deželi zavarovali z balonskimi zaporami proti zračnim napadom. Zato bodo desetim balonskim zaporom, ki so jih že stvorili ali jih pripravljajo za London, priključile še 37 edinic, ki bodo podrejene 14 balonskim centrom v provinciah. Sedem edinic bo ščitilo industrijsko področje Birminghama, tri liverpoolsko, tri manchestersko, tri bristolsko, eno derbysko, dva warringtonsko, eno plymouthsko, eno cardiffsko, tri newcastlesko, tri sheffieldsko, tri hullsko in tri glasgowsko področje, med tem ko bodo ostala štiri brodogradnišča ščitila po vsej priliki trgovinske in mornariške baze v Southamptonu, Portsmouthu in Gosportu.

Vsaka edinic obsega 45 balonov, tako da bo vseh balonov skupaj 2110. Vsak balonski avto, bo prevažal balon sam, vitez, orodje, aparate in taino moštvo. Cilindri s plinom za polnitev balona so v posebnem vlačilu. Londonska brodogradnja imela okrog 6000 mož, za provinčialna brodogradnja bo treba še nadaljnjih 22.000 članov posadke. Večinoma gre za prostovoljce

ki pripadajo tako zvani pomožni zračni vojni sili. Britske oblasti so po izkušnjah, ki so jih imele z londonskimi baloni, bolj nego kdaj prej, prepričane, da razpolagajo tu z zelo učinkovitim obrambnim pripomočkom, tem bolj, ker je začela sedaj tudi Nemčija organizirati balonske zapore.

Britski zaporni baloni nimajo gondol z moštvom. Držijo jih jeklene žice. Med posameznimi baloni ni zveze. Poedine enote so zaradi tega tako gibčne, da je mogoče obliko zapore vsak čas hitro spremeniti in jo premestiti. Sovražnik je zato vedno v negotovosti, kje in v kateri višini bo naletel na zaporo in je prisiljen letati v veliki višini, da ne zadene ob kable, ki vežejo balone z zemljo. Posledica tega je ta, da preprečujejo balonske zapore odmetavanje bomb in napade s strojnimi. Maksimalna višina balonskih zaporov v Angliji ni znana, poučeni krogi pa izjavljajo, da so jih preizkušali v višini 6000 m. Kolikor je znano, stremijo angleške oblasti za tem, da bi z balonskimi zaporami zaščitile prostor do višine 9000 m.

Vezuv v snegu

Mrzli val v Italiji — Poškodovan radio v Bariju

V Italiji se zadnje dni pritožujejo nad novim mrzlim valom, ki je v Dolomite prinesel mraz do 15 stopinj pod ničlo. Siloviti viharji divjajo nad severno in jugovzhodno Italijo. Mnogo snega je nasedlo v Benetke, Pulj in Opatuju. Tudi južna Italija nudi do Sicilije podoben zasnežen zimske pokrajine. Vezuv in sorrentske gore se bleščijo v snežni belini. Po Jadranu in Tirenškem morju razsajajo viharji, ki so ustavili mestoma vsa obalna plovo.

Nad Tarentom je divjal snežni vihar,

ki je dosegel brzino do 140 km ter prisilil ladje, da so se zatele v pristane. V raznih pristaniških mestih se je ustavil promet s cestnimi železnicami, a naprave radijske postaje v Bariju je poškodovalo, da so morali za več ur prekiniti oddaje. Neštevilni so pretrgani telefonski in brzojavni vodi. Pred nekoliko dnevi je odplulo iz Tarenta ribiški brodogradnja dvajsetih čolnov, ki jih je presenetil vihar. Doselej se je vrnila komaj polovica teh čolnov, za druge se boje, da so postali žrtev besnečega elementa.

Drama navideznega mrliča

Čevljar je ubil moškega, ki je „od mrtvih vstal“

V severnolitevskem mestu Uten je neki šaljivec plačal svojo šalo s smrtjo. Njegov sosed, čevljar Lukoschius, je bil znan kot mož, ki se ničesar ne boji. Šaljivec je hotel ta pogum preizkusiti. Domenil se je s svojo ženo, da bo zaigral mrtveca, Lukoschius pa naj bi ga stražil.

Zena je po tem dogovoru čevljarja nekoga večera poklicala, naj pride k njej, ker se je zgodila velika nesreča. Mož ji je nenadno umrl. Ker ima razne opravke v mestu, naj bi Lukoschius mrtveca nekaj časa čuval. Čevljar je privolil, vzel pa je s seboj svoje orodje, da bi ne bil brez dela. Zavoljo sosedove smrti mu je bilo zelo žal, potem pa je vendarle sedel k mizi in začel svoje delo. Nenadno so se mrtvečeve roke zganile. Lukoschius jih je mirno spet sklenil. Ko pa se je šaljivec čez ne-

kaj časa znova zganil in sedel na mrtvaški oder, je obšla čevljarja vendarle groza. V svoji razburjenosti je zgrabil kladivo in »mrtvecu« zdrobil lobanjo. Ko se je žena vrnila, je v svojo grozo ugotovila, da je njen mož res mrtvec.

Policija je čevljarja sicer prišla in se bo moral zaradi uboja zagovarjati pred sodniki, vendar ni verjetno, da bi ga hudo kaznovali.

Strupeni plin v prenočišču

V neki gostilni v Černovicah se je zgodila velika nesreča. 75-letnega gostilničarja in sedem kmetov, ki so prenočevali tu, so našli zastrupljene z ogljikovim oksidom. Preiskava je dognala, da so gostilničar in kmetje prenočevali v sobi, ki je imela pokvarjeno peč. Vseh osem ponesrečenecv so prepeljali v bolnišnico, kjer so trije že umrli. Tudi drugi bodo ostali težko živi.

Nova priprava za lov ostrig

Lovci na ostrige na Long-Islandu uporabljajo novovrsten način, da bi spravili življaj z dna morja na površje. Z ribiške ladje spuščajo v globino pripravo, ki deluje kakor navaden sesalec za prah. S pomočjo zračne sesalke sesa tista meša v morju, ki so znana kot naselbine ostrig. Te pošiljke dviga sesalna sila skozi veliko cev na ladjo, kjer jih potem sortirajo, očistijo in pripravijo za razpošiljanje. Nasproti prejšnjemu načinu lova z verižnimi mrežami ima novi način to prednost, da deluje dosti hitreje in racionalneje.

Novi kraji na Južnem tečaju

V pristanišče Kapskega mesta je prispela znana angleška polarna raziskovalna ladja »Discovery«, ki se vrača z ekspedicije na Južnem tečaju. Kakor poroča kapitan ladje, je odprava na svoji zadnji vožnji odkrila nove lise zemeljske oble. Posadka raziskovalne ladje pa se ni mogla izkrcati na kopno zaradi ogromnih skladov ledu.

Chamberlainov dežnik

Legendarni Chamberlainov dežnik, s katerim potuje angleški premier na svoja diplomatska potovanja, neti vedno znova zanimanje listov in občinstva. Sedaj je indiskrecija neke dame izdala, da ima ta zgodovinski dežnik tudi zgodovinsko starost.

Bilo je baje pred štiridesetimi leti, ko ga je ga. Chamberlainova podarila svojemu možu. Ker so Angleži le malo manj nego njihovi rojaki škoti štedljiv narod, ni nič čudnega, da Chamberlain svojega dežnika v teh štiridesetih letih nikjer ni pozabil in da ga je vedno rabil. Seveda pa ga je moral dati v tem času že trikrat prevleči z novim blagom.

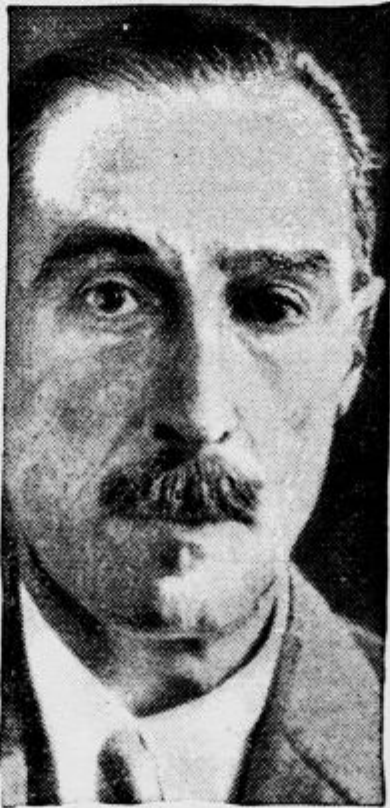
Tisoč funtov nagrade za mačko

Ves London išče ta čas nagrajeno angorsko mačko vojvodinje Sheringhamske. Prijetna vojvodinja tako težko pogreša to žival, da je razpisala velikansko nagrado 1000 funtov sterlingov za tistega, ki bi jo našel. Zavoljo tega razpisa trpijo sedaj mačke številnih drugih ljudi, kajti iskanci jih zamenjujejo z izginslo mačko. Vojvodinino nainštvo mora vsak dan odpraviti okrog 200 oseb, ki prihajajo z ujetimi angorskami in zahtevajo zanje nagrado. Na žalost pa nobena med temi mačkami doslej ni bila prava.

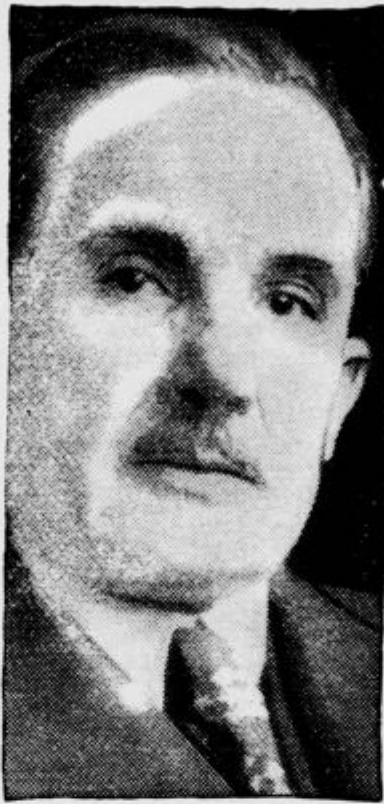
Belgija in Finska utrjujeta mejo

Belgijska v'ada je odredila, da se morajo njene posadke na vzhodni meji ojačiti. Ob istem času je tudi finska vlada od parlamenta zahtevala potrebne kredite za povečanje svoje oborožitve.

Vsak poroča svoji vladi

Angleška vlada je zaradi dogodkov zadnjega tedna pozvala v London svojega berlinskega poslanika sir Nevillea Hendersona;

francoska vlada pa je istočasno poklicala v Pariz svojega poslanika v Berlinu, Coulondrea

Amerika in nevtralnostni zakon

Senator Key Pittman, predsednik ameriškega senatskega odbora za zunanje zadeve je predložil v Washingtonu resolucijo o ameriški oskrbi Anglije in Francije v primeru vojne

Tudi moda to pokazala svoje

Ena izmed oblek soproge francoskega državnega prezidenta ge. Lebrunove, pri sedanjem obisku v Londonu

Lažni zdravnik in lažni pacienti

Konkurenca mu je zakurila pod nogami

V pariškem predmestju Belleville je pred nedavnim začel prakticirati neki dr. Jacques, ki je v kratkem času dosegel pravo znamenitost. Pacienti so posebno cenili njegove račune, ki se nikakor niso dajali primerjati z računi drugih zdravnikov, tako majhni so bili. Zaslovel je kot posebno človekoljuben. Zlasti v zadnjih tednih, ko so tudi v Parizu imeli mnogo primerov prehladov in hripe, je bil dotok bolnikov pri dr. Jacquesu tako velik, da je komaj zmagoval delo.

Te dni pa sta ga obiskala dva moža, ki sta bila videti vse prej nego bolna. »Kaj vama manjka?« ju je vprašal. Tedaj sta se predstavila kot policijska uradnika, kot »lažna pacienta«. Pa to ni tako hudo, sta pripomnila, saj je tudi dr. Jacques »lažni zdravnik«.

Stvar je bila takšna, da je postal neki zdravnik v bližini temu konkurentu nevoščljiv in se je začel zanj zanimati na svoj način. Zasumil je, da gre za sleparja. Policija, ki jo je obvestil, je začela stvar preiskovati in je ugotovila, da dr. Jacquesa res ne vodi nobena medicinska fakulteta v svojih seznamih. Razen tega je odkrila, da je istega dr. Jacquesa že pred štirimi leti prišla in zaprla zavoljo sleparstva.

Tudi skrivnost njegovih nizkih računov so osvetlili na drugačen način. Jacques je

sprejemal od svojih bolnikov to, kar je mogel pač dobiti. Če je šlo za imovito osebo, račun sicer tudi ni bil višji, toda s tem, da ji je govoril o svojih stroških za zdravlila in instrumente, jo je znal pregovoriti za dodatek, ki običajno ni bil nizek. S to politiko si je nabral lepe vsote, ki niso v ničemer zaostajale za dohodki drugih zdravnikov, večinoma pa so jih prekašale. Lažni zdravnik se bo moral sedaj zopet zagovarjati pred sodniki.

Močan vrat

Akrobat Jean Challard ima tako močan vrat, da upogiba jo na njem palice iz jekla

A NEKDOTA

Pesnik Paul Verlaine je živel zelo živje. Pijančevanje se ni bilo njegova najslabša strast. Nekoč mu je njegov založnik Savine poslal v zaprti kuverti honorar, bankovec za sto frankov. Uro pozneje so Savina pozvali v neko kavarno, kjer je pijani Verlaine delal skandal in trdil, da mu njegov založnik še dolguje denar. Ko je Savine prišel v kavarno, je našel pesnika sredi vesele družbe. Verlaine se je pravkar prepiral z gostilničarjem, ker mu je bil zapisal po njegovem mnenju previsok račun. Vedel ni ničesar o honorarju, ki naj bi ga bil prejel. Slučajno je Savine na tleh zagledal raztrgan papir. Pobrjal ga je in opazil, da je bil ovitek z bankovcem za sto frankov, ki ga je bil Verlaine v jezi nad gostilničarjem raztrgal...

VSAK DAN ENA

Fahrjeva lekcija svojemu sinčku. (Marc Aurelio)

Svatba v Kairu

Sestra egiptskega kralja Faruka, princesa Favzija, po poročni ceremoniji v kraljevi palači. Na eni strani stoji žena, na drugi pa egiptski kralj

KUPIMO LOKOMOBIL od 30 — 60 ks.

Iskalo mora vsebovati točen opis stanja, načrta let gradnje, fabrikat, vrste kurilnice in delovnega pritiska. Poleg tega navesti poimenovalni pripadajoči pribor. — Nujne ponudbe z ceno na oglašni oddelki »Jutra« pod »LOKOMOBIL 502«.

METAL-BOX 45

Z VGRAJENO RUMENICO
IN 2 BRILJANT ISKALCA.

ZELO OSTRI POSNETKI.

IDEALNA KAMERA ZA ZAČETNIKE.

Uporabljajte AGFA-ISOCROM film

din 75.-

DOBIVA SE V VSEH FOTOTRGOVINAH

S P O R T

Na švedskem bodo slavili lingiadi Velike mednarodne telovadne prireditve od 29. julija do 4. avgusta

Švedska telovadna zveza bo priredila letošni proslavo 100-letnice P. H. Linga, očeta švedske gimnastike, veliko mednarodno gimnastično prireditev. »Lingiada«, tako se bo imenovala ta proslava, bo sestavljena iz svetovnega telovadnega zletanja, mednarodnega znanstvenega kongresa telovadnih strokovnjakov in iz mednarodnega tabora. Poseben prirediteljski odbor pod okriljem švedske zveze deluje glede priprav popolnoma sporazumno z mednarodno zvezo Lingove gimnastike. Pokrovitelj te svečanosti sta švedski kralj Gustav V. in prestolonaslednik. V častnem odboru je tudi jugoslovanski poslanik v Stockholmu dr. Milorad Stražnički. Vabila za sodelovanje so bila razposlana preko švedskega zunanjega ministrstva 52 državam, med njimi tudi Jugoslaviji. Pred vsem so na to pomembno mednarodno prireditev pozvani zastopniki ministrstev za telesno vzgojo, višjih šol za telesno vzgojo, telovadnih zvez in vse vidne osebnosti iz narodnih pokretov za telesno vzgojo mladine.

Lingiada se bo začela 29. julija zvečer s svečano otvoritvijo v olimpijskem stadionu v Stockholmu. Od naslednjega 21. do 23. julija bodo na sporedu gimnastične vežbe in razne svečanosti. V ponedeljek 24. julija se bo začel svetovni kongres za telesno vzgojo, ki bo trajal tri dni. Naslednji dan 28. julija bodo izlet v razne predele južne Švedske, od 29. julija do 4. avgusta pa bo slednjič taborjenje v Malmköngu, 100 km severovzhodno od Stockholma.

Tajništvo prirediteljskega odbora vodi

Tekme za prvenstvo LNP Mars-Reka

Na igrišču Reke bodo poskušali dati Vičani lekcijo o lepem nogometu Marsovcem. Na dolgo so jim namreč za dva zaporedna poraza in kar je glavno, efektivna zmaga Reke bi Vičanom odprla pot v finale in v svet.

Po zadnjih dveh nastopih Reke bi izid tekme ne bil niti kako vprašanje, saj je dal odlične partije proti »težjim« nasprotnikom kakor pa je Mars. Vendar se Vičani ne počutijo nič kaj s'gurne za nedeljsko srečanje. Morda bo le Marsu še v tretje uspelo odpraviti mlado gardo Reke. V tretje gre pač rado...

Tekma bo na igrišču Reke z začetkom ob pol 16. v nedeljo.

Razpis

tečaja SmK Ljubljane v alpski kombinaciji na Lipanci

Smučarski klub Ljubljana razpisuje za svoje tekmovalce v času šolskih velikončnih počitnic tečaj v alpski kombinaciji na Lipanci pod vodstvom Vollerja Kristla. Po možnosti bo sprejetih tudi nekaj neorganiziranih tekmovalcev, ki so že deloma izvežbanji v smuku in slalomu. Podrobne informacije na sestankih tekmovalcev ob četrtkih ob 19. v damski sobi kavarne Emona ali pisмено pri klubu.

Razpis

saveznega prvenstva v vztrajnostnem teku na 30 km dne 26. t. m. na Pokljuki v izvedbi Smučarskega kluba Ljubljana. Start in cilj ob 8 pred Sporthotelom. Prvi štirje prejmejo spominsko darilo. Prijave do 24. opoldne na tehničnega referenta kluba gosp. Zupana Bogdana, Ljubljana, finančna direkcija. Poznejše prijave vodstvu tekme v Sporthotelu na Pokljuki najpozneje do 25. t. m. zvečer. Za prevoz prtljage tekmovalcev bo dne 25. t. m. na postaji Blečje-jezero pri vlakni ki odhaja z Jesenic ob 14.17 pripravljen voz.

Občni zbor SK Slavije

Pretekli teden je bil občni zbor SK Slavije, kateremu so se člani odzvali polnoštevno in kljub temu, da je klub še v Ljubljani malo znan, se je zbralo veliko število simpatizerjev, kar znači, da se klubu obeta boljša bodočnost.

Občni zbor je otvoril g. predsednik Novak ki se je zahvalil vsem navzočim za lep obisk. Tajniško poročilo kolikor je bilo mogoče-kajti preteklo sezono je bilo tajništvo kluba v štirih rokah je podal g. Hribar, ki je v kratkih stavkih navedel zadnje klubove uspehe in neuspehe na nogometnem polju. V jedrnatem poročilu je dal blagajnik g. Franc Turner sliko preteklega poslovanja in se zahvalil predsedniku Novaku za finančno pomoč. Kot občajno pri vseh majhnih klubih ki komaj dihaajo, in so navezani le na svojo članarino, je tudi tukaj prav tako stanje blaginje. Revizor g. Aljancič je podal revizorsko poročilo ter predlagal absolutorij za celotni odbor.

Ker klub obhaja letos 5 letnico obstoja, je v zahvalo ustanoviteljema g. Friedrichu Aleksandru izročil častno predsedstvo, g. Evgeniu Betetu pa častno podpredsedstvo. Predsednik je ostal g. Novak, podpredsednik g. Dorčec tajnik Hribar, blagajnik Čotar, načelnik Turner, odborniki Brečelj, Tanko, Gjurin st. Koljč, Šefic, Remic. Revizorji gg. Nered, Zertus, Kurik st. Razvodišče: ing. Bloudek, Pauer, Aljancič.

Slavja kljub majhnim razmeram pridno orje nogometno ledino in zasluži že za to vso naklonjenost naše sportne javnosti.

Kdo bo organiziral olimpijado 1. 1944?

Za organiziranje XIII. olimpiade so zdaj znani trije kandidati, in sicer London, Detroit in Ameriki in R. m. Verjetno je, da bodo o rešitvi tega vprašanja razpravljali že na prihodnji seji mednarodnega olimpijskega odbora, ki bo junija t. l. v Londonu.

Člani mednarodnega olimpijskega odbora so že prejeli dragoceno in bogato ute-

Mozirje za napredek svoje pokrajine

Občni zbor Tujskoprometnega in olepševalnega društva je bil minul soboto ob precej pičli udeležbi članstva v gostilni »Pri pošči«. Iz poročil društvenih funkcionarjev je bilo razvidno, da je društvo tudi v minulemu letu odlično delovalo. Kopalni bazen se je povečal in poglobil, splaniralo se je zemljišče za novi park, zgradilo se je pri kopalnici toliko potrebno higiensko stranišče. Da se je kopalnice v razmeroma kratkem času moderniziralo in dobilo tako lepo zunanje lice, gre glavna zasluga kraljevski banki upravitelj, ki je društvo že opetovano izdatno podprla. Društveni predsednik g. Gorčar Matija je se posebej zahvalil blagajniku g. Trogerju in tajniku g. Predanu, ki sta s svojim nesebičnim delovanjem glavna stebra marljivega društva. Še posebej velja to za g. Trogerja, ki je žrtvoval največ časa in truda za društvo.

Mozirje je minulo sezono obiskalo 366 tujcev, nočnih pa je bilo 2466. Ponašajo se bili tujci naši bratje iz savske in dunavske banovine, bilo pa je tudi nekaj inozemcev. Program za tekoče leto je spet bogat in zanimiv. Glavno delo bo z regulacijo hudournika Mozirnice, katere struga se bo speljala v Savinjo. Dela se bodo že kmalu pričela. Zasadi se bo novi drevesi ob Savinji s kostanjem, ob novem parku pa se bo zasadila smrekova živa meja. Tako bo kopalnice polagoma popolnoma ločeno od ostalih zemljišč. Pozdraviti je treba sklep, da si bo društvo v tekoči sezoni omislilo pri kopalnici bufet, nabavilo nekaj ležalnikov, namizni tenis itd. Prospektov bo za tekočo sezono še dovolj, sicer pa bo društvo lahko razpošiljalo kolektivne prospekte, ki bodo za vso Gornjo Savinjsko dolino kmalu dotiskani. Dejstvo je, da število tujcev iz leta v leto vedno bolj narašča, zato postaja tujski promet za Mozirje čedalje važnejša gospodarska panoga.

Mozirje slovi še izza Praprotnikov dobe po svojem sadjarstvu. Anketo za določitev novega sadnega izbora je sklicalo sresko načelstvo na Jožefovo v mozirsko šolo. Iz vseh vzhodnih krajev sreza se je

meljeno prošnjo iz Detroita, da bi se mu poverila organizacija XIII. olimpijskih igr. Detroit je mesto na obali jezera Erie, ima okoli 1.600.000 prebivalcev in v njem so slavne tvornice avtomobilov Forda in General Motorsa. Mesto je pripravljeno zgraditi najbolj veličastne sportne naprave in najlepše borilne za izvedbo olimpijskih tekem.

Tudi v Rimu so pridno na delu pri sportnih napravah. Trenutno je v Mussolinijevem stadionu zaposlenih okoli 700 delavcev. Ta stadion spada med zadnje, ki jih je dal duce zgraditi na obali Tibera, v tako imenovanem »mladinskem mestu«, ki pa žal nima dovolj prostora za gledalce. Zda preurejajo ta del stadiona, tako da bo šlo vanj najmanj 100.000 gledalcev. V tem povečanem stadionu bi mogla tudi Italija prevzeti kakršnokoli svetovno sportno prireditev. Sicer pa bo pred XIII. olimpiado leta 1942. velika svetovna razstava v Rimu, na kateri bo tudi vrsta mednarodnih sportnih prireditev.

Smučarski klub Ljubljana. Sestanek tekmovalcev bo drevi ob 19. uri v kavarni Emona.

SK Hrija (smučarska sekcija). Drevi ob 18. sestanek članstva v klubovem lokalu. Važno zaradi skorajšnjih tekem! Načelnik.

Snežna norma

z dne 22. III. 1939

Rateče-Planica 870 m: —4, solčno, osončno 15 cm snega, sren, prisojno kopno.
Planica-Slatna 950 m: —3, solčno, 20 cm snega, sren.
Planica-Tamar 1108 m: —3, solčno, 40 cm snega, osončno pršič, prisojno osrenjen.
Peč-Petelinjek 1440 m: —3, solčno, 40 cm snega, osončno pršič, prisojno osrenjen.
Pokljuka 1300 m: —6, solčno, 5 cm pršiča, 45 cm podlage.
Dom na Komni 1520 m: —9, solčno, 5 cm pršiča, 145 cm podlage.
Dom na Voglu 1540 m: —7, solčno, 140 cm snega, pršič.
Sedmera jezera 1683 m: —13, solčno, 5 cm pršiča, 200 cm podlage.
Staničeva koča pod Triglavom 2332 m: —10, solčno, 15 cm pršiča, 250 cm podlage.
Dom na Krivacu 1700 m: —8, solčno, 50 cm snega, osončno pršič, prisojno osrenjen.
Senjorjev dom 1522 m: —10, delno oblačno, 10 cm pršiča, 30 cm podlage.
Koča pod Kopo 1377 m: —10, solčno, 55 cm snega, osrenjen.

Telikan
nalivno pero

Toč dar 250.

GÜNTHER WAGNER K.D., ZAGREB

A komaj je bil na svobodi, se je Wimmer spet posvetil svojim starijem poslom. V Laškem se ni dolgo mudil, temveč jo je mahnil v Gornji grad, kjer je dobil službo pri avtoprevozniku Časlu. Iz Gornjega grada je z avtom večkrat prihajal v Ljubljano, kjer je vnovič na debelo začel s sleparijami. Pri dveh trdkah je dvignil šest novih radioparatorov, češ, da so jih naročili razni ljudje. Takoj nato je aparat prodal za počen groš, trditi pa nista prejeli niti pare. Ko je videl, da mu je žandarmerija na sledi, je na tistem pobegnil iz Gornjega grada, svojem gospodaru pa je odnesel razne dokumente, ki jih je pozneje uporabljal pri sleparijah. Uganjal je svoje pustolovščine po Mariboru, Celju, kjer je gojufal zasebnike, trgovce in natakarike po goslinah, nato pa se je pojavil v Ljubljani, kjer je neka tretja trgovina z radioparati nasledila ter ga angažirala za svojega zastopnika. Razentrdke je ogoljufal še celo vrsto zasebnikov, ki so pri njem naročali aparate ter mu dajali večje in manjše zneske na račun.

Toda tudi v Ljubljani mu je bila policija hitro za petami in tako jo je Wimmer odkuril proti Sušaku in Kastvu z namenom, da pobegne v Italijo. V Kastvu pa so ga prijeli, in ko so izvedeli njegove grehe, so ga z eskorto poslali nazaj proti Ljubljani. A fant se je znal nasproti oboževanim spremljevalcem tako dobro zadržati, da se je ob njihovi nepozornosti na neki postajici izmuznil iz vagona in ušel. Eskorta se je v Kastvu vrnila praznih rok, Wimmer pa se je v soboto vnovič pojavil v Ljubljani, kjer je v neki mošćanski trgovini nakupil na račun nekega trgovčevega znanca za dober tisočak blaga. Blago je takoj nato za smešno ceno zastavil in denar v veseli družbi pogljal po grlu. Prenosišče je dobil v nekem zasebnem stanovanju, a ponoči je okradel svojega stanodajalca in pred jutrom izginil.

Zdaj ga išče policija. Jože Wimmer je srednje postave, ovalnega obraza z obilnim čelom, sivih oči in kostanjevih las. Po navadi je prav čedno oblečen, ima zelo prijazen nastop in zna govoriti tako zaupljivo, da mu vsakdo nasede.

Zahvala! TRGOVSKI SAMOPOMOČI V MARIBORU

Izrekam iskreno zahvalo za točno in izdatno izplačilo posmrtnine po mojem umrlem očetu Hanžel Karlu; radi tega si usojam posebno trgovskim krogom toplo priporočati pristop k tej humanitarni in kulturni instituciji, ki nudi posmrtninsko zavarovanje proti nizkim prispevkom.

MARIBOR, dne 21. marca 1939.

Hanžel Feliks, sin — trgovec

Zapustila nas je za vedno naša iskreno ljubljena soproga, dobra mama, stara mama, sestra, tašča in teta, gospa

BETI PUŠNIK

LASTNICA TOV. PLETENIN IN TEGOVKA

danes 22. marca ob 9. uri popoldne, previdena s tolažili svete vere v 47. letu starosti.

Pogreb naše drage mame bo v petek 24. marca ob 4. uri popoldne iz mrtvašnice okoliškega pokopališča v Celju.

Maša zadušnica se bo brala v ponedeljek 27. marca ob 7. uri zjutraj v farni cerkvi v Celju.

Celje, Vojnik, dne 22. marca 1939.

Zalujoče rodbine: PUŠNIK, PIPAN in ostalo sorodstvo

Po kratki bolezni je v 69. letu umrl danes ob pol 5. uri naš skrbni ljubljani mož, oče, stari oče, brat, tast itd., gospod

MATIJA GERČAR

uradnik TPD v pok. in posestnik

Pogreb blagega pokojnika bo v petek, dne 24. marca ob 16. uri iz hiše žalosti, Loke 55 (Barbara), na tukajšnje pokopališče.

TRBOVLJE, dne 22. marca 1939.

ŽALUJOČI OSTALI

Obiščite beograjski sejem

1. — 8. aprila 1939. veliki mednarodni salon avtomobilov in motornih koles z razstavo potov in turizma

15. — 24. aprila 1939. veliki mednarodni splošni spomladanski vzorčni sejem

Cca 1.000 razstavljalcev iz države in inozemstva. Najhitrejša orientacija v izbiri blaga. Razširjenje poslovnih zvez.

50% popusta na železnicah in ladjah.

Pojasnila daje:

BEOGRAJSKI SEJEM
poštni predal 538, Beograd — Telefon št. 28-526 in 28-802.

L. WINDER:

Gospod iz Konopišta

Roman o Francu Ferdinandu
(Avtoriziran prevod)

Franc Ferdinand je podal brzojavko grofu Wurmbrandu in zajecjal: »Ali je... mogoče? Iztrgal je grofu brzojavko iz roke: »Wurmbrand! Tak povejte: ali si je moči misliti? Ali more biti resnica?« Roke so nadvojvodi trepetale. Izpustil je brzojavko, plosnil z rokami in zavpil: »Jezus! Jezus Marija!«

Komorni načelnik je rekel: »Cesarska visokost, brzojavka je uradna. Od najvišjega dvoranskega urada njegovega veličanstva. Pa naj bo še tako neverjetna.«

»Kje je brzojavka?«
Grof Wurmbrand je pobral brzojavko s preproge in prislusnil. Pod okni se je livgal hrup glasov. Franc Ferdinand je stopil k oknu, zagledal pred grajskimi vrati večjo množico ljudi in ukazal: »Poglejte, kaj imajo zunaj.«

Grof Wurmbrand je odšel. Franc Ferdinand je bil srečen, da je vendar še ostal sam. Sedel je in zamrmral: »Jezus Marija — to je vendar — to je vendar...«

Zaprli je oči. Misli je: »Zdaj bom... zdaj bom jaz...«

Podgrnil si je čelo in zbral misli.

Prevzet od nezasišane novice, je bil za nekaj trenutkov pozabil, da je oče najbližji čakalet na prestol. Prevzet od nezasišane novice, je bil za trenutek pozabil, da cesar še živi. Prevzet od nezasišane novice, je bil za trenutek pomislil: »Zdaj bom jaz cesar.«

Prometna banka d. d. v Ljubljani

STRITARJEVA 2 — TELEFON 21-49

Ugodni trgovski krediti — Eskompt menic — Nakazila v inozemstvo
Obrestovanje vlog od 4% do 5%
STARE IN NOVE VLOGE IZPLAČUJE BREZ VSAKE OMEJITVE

MALI OGLASI

Službo dobi

Beseda 1 din, davek 3 din za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanj 12 din, znesek 17 din

Brivski pomočnik
dober delavec, vojašine prost, zmogel nemščine, dobi takoj stalno službo. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Hotelskega slugo
dobro vzdržanega, veččesa jezikov in mlado natakaro za bufet, sprejme moderen hotel v Sloveniji. Ponudbe s sliko in spričevali na ogl. odd. Jutra pod »K. L. 466«. 5887-1

Služkinjo
ki za samostojno dobro kuhati, iščem k boljši manjši rodbini. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 5882-1

Samostojno frizerko
iščem. Hovar, Tyrševa cesta 92, Ljubljana. 5867-1

Uradnika
za slovensko in nemško korespondenco, išče industrijsko podjetje v bližini Ljubljane. Ponudbe s prepis spričeval in navedbo referenc na ogl. odd. Jutra pod »Nemški korespondent«. 5856-1

Službe išče
Vsaka beseda 50 par davek 8 din. za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanj 12 din, znesek 17 din

Plačilna natakara
s sezonsko prakso, ki gre tudi za serviko, najraje ob morju, želi službo. Naslov: Marija Hrovat, Sv. Jurij 97 pri Celju. 5884-2

Kot praktikant

želi mesta mladenič 18 let s trg. šolo in nekaj prakse v trgovini. Gre tudi v tovarno, pisarno ali sluzbo, po možnosti s hrano in stanovanjem v hiši. Ponudbe pod »Uporabene na ogl. odd. Jutra. 5838-2

Sin trgovca
z 2 razr. drž. trg. šole, želi namčenja v pisarni, tovarni ali boljši trgovini kot začelnik. Gro 6 mesecev sarno za hrano in stanovanje. Cenj, ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zasnajiv in uporabne«. 5837-2

Slasličarski pomočnik
želi premeniti službo. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 5851-2

Potniki
Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanj 12 din, znesek 17 din.

Potnik
ki potuje v soboto v Zagreb, in se vrne v nedeljo nazaj in sprejme sopotnika naj javi svoj naslov na ogl. odd. Jutra. 5880-5

Dragocenosti
Vsakovrstno zlato kupuje po najvišjih cenah

CERNE — juvelir, Ljubljana, Wolfova ul.

INSERIRAJ V »JUTRO«

Pridelki

Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanj 12 din, znesek 17 din

Prvovrstnega vina
trgati 1938 prodamo cca 200 hl. Vlastništvo Pograt, Maruševac pri Vraždinu. 5852-33

Prodaj
Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanj 12 din, znesek 17 din.

Travno seme
Banaško lucerno

Grahorico
Oves Zlati dež

Koruzo za zeleno krmno in ensilažo
Sladke lupine

Poljskasko peso
in Čebulček nudi

Sever & Komp., Ljubljana.

Operacijsko mizo
železno, tridelno, železno skrinjo in mizico za instrumente, lekarniške posode za hišno lekarno in drugo prodaj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 5814-6

Kupim
Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanj 12 din, znesek 17 din

Vrtne stole
mize, dobro ohranjene in bršljane, kupim. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 5862-

INSERIRAJTE V »JUTRO«

Kolesa

Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanj 12 din, znesek 17 din

Kolesa
najboljša in velika izbira, nizke cene, na ugodna odplačila. Oskar Remec, Ljubljana, Dolenjska 5. 113-11

Predan kupite kolo
si oglejte zalogo prvovrstnih tovarniških znamk. Viktor BOHINEC, Ljubljana, Tyrševa c. 12, dvon. 123-11

Les
Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanj 12 din, znesek 17 din.

Parcela
solnčna, suha, prisojna lega, proti prevzemu hipotekne napredaj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 5860-20

Enodružinsko hišico
leseno, za letovišanje, na gorejski strani ljubljanske okolice z večjim sadnim vrtom, prodaj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Weekend«. 147-20

Večje število parcel
kompleksov, parcel, gozdov, trgovskih in stanovanjskih hiš in vil ima napredaj gradbeno strokovno izobražen posredovalec:

Kunaver Ludvik
Cesta 29. oktobra 6. Tel. 37-33. Pobilščeni gra. diti in sodni cenitaji za nasvete brezplačno na razpolago. 24-26

Hiše - vile
parcele in posestva že od 35.000 din dalje prodaja pod ugodnimi pogoji. Franjo Pristavec, real. pisarna. Ljubljana, Erjavčeva 4a. Tel. 23-81. 86-20

Stanovanja
Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanj 12 din, znesek 17 din

Enosob. stanovanje
s kabinom, iščem za 1. maj ali junij. Pisemne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Solnčno 17«. 5869-21a

Kapital
Hranilne knjižice Pristadone, Jadransko podunavske, Kmetijske posojilnice, ljublj., kupimo za takojšnjo gotovino

Lokali

Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanj 12 din, znesek 17 din

Slaščičarna
na Gorenskem se odda v najem radi bolezn. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 5893-19

Posest
Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanj 12 din, znesek 17 din

Gospodarsko poslojpe
s stanovanjsko hišo, primeroma za manjši obrat ali en. trgovino, ugodno napredaj. Ugodna plačilni pogoji. Prodaja realiteta. Pisarna ADAMIĆ, Ljubljana, Gosposvetska 7. 5872-20

Parcela
solnčna, suha, prisojna lega, proti prevzemu hipotekne napredaj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 5860-20

Enodružinsko hišico
leseno, za letovišanje, na gorejski strani ljubljanske okolice z večjim sadnim vrtom, prodaj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Weekend«. 147-20

Večje število parcel
kompleksov, parcel, gozdov, trgovskih in stanovanjskih hiš in vil ima napredaj gradbeno strokovno izobražen posredovalec:

Kunaver Ludvik
Cesta 29. oktobra 6. Tel. 37-33. Pobilščeni gra. diti in sodni cenitaji za nasvete brezplačno na razpolago. 24-26

Hiše - vile
parcele in posestva že od 35.000 din dalje prodaja pod ugodnimi pogoji. Franjo Pristavec, real. pisarna. Ljubljana, Erjavčeva 4a. Tel. 23-81. 86-20

Stanovanja
Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanj 12 din, znesek 17 din

Enosob. stanovanje
s kabinom, iščem za 1. maj ali junij. Pisemne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Solnčno 17«. 5869-21a

Kapital
Hranilne knjižice Pristadone, Jadransko podunavske, Kmetijske posojilnice, ljublj., kupimo za takojšnjo gotovino

2-sobno stanovanje

prilika, 1. s. družina brez majhnih otrok za 1. maj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Maj 1939«. 5355-21a

Sobo odda
Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanj 12 din, znesek 17 din

Opremljeno sobo
svetlo in zračno s po. sebnim vzhodom oddam. Šmartinska c. 10. 5807-23

Sobe išče
Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanj 12 din, znesek 17 din

Komfortno sobo
pri boljši rodbini, v bližini artiljerijske vojašnice, iščem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Solnčno in lep«. 5866-23a

Razno
Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanj 12 din, znesek 17 din

Od Vas je odvisno, da imate obleko vedno kot novo
zato jo pustite redno kemično čistiti ali barvati v tovarni

JOS. REICH
Ljubljana
Poljanski nasip 4-6
Prilika — Svetlokaln.

INSERIRAJTE V »JUTRO«

Kliseje
ENO- IN VEČBARVNE
JUGOGRAFIKA
Pr. Petra nasip 23

HOHNER
GENERALNO ZASTOPSTVO
F. SCHNEIDER
ZAGREB, NIKOLIČEVA 10

KRAJCEVIĆEVA (DR. SPITZERJA)
Novo-Vukovarska pomada

1864 — 1939 Nenadkriljiva za polepšanje, zoper sončne in jetrne pege, zoper sojedce in prišče. S stalno uporabo ohranijo tudi starejše dame mladost izgled in gladko polt. — Edino pristna s sliko izdelovatelja.

LEKARNA KRAJCEVIĆ, VUKOVAR.

Prvovrstni trboveljski PREMOC

brez prahu, koks, suha drva nudi

I. Pogačnik
BOHORICEVA 5.
Telef. 20-59.

100 uspehov

na en oglas v JUTRO

ZAHTEVAJTE
BRESPLAČNI CENIK
GLASBILA
NAJPODPOLNEJŠIH
NAJVEČJE DOMAČE STROJNE TVRITNE
F. SCHNEIDER
VR. DVOVRŠNI DOKOVATELJI
ZAGREB
NIKOLIČEVA 10

Moški,
ki trpite na seksualni neravnosti, adonose impotencije, nezadostni (funkcij) spolnih žlez, duševne depresije, poskusite

OKASA
100 tablet 220 din: ki so jih mnogi zdravniki preskušili in so kot hormonski preparat odobreni.

Posiljamo direktno in poštne prosto Lekarna Mr. Rožman, Beograd Terazije br. 5. Izvozna banka. Reg. št. br. 5732-1934

INSERIRAJTE V »JUTRO«

Kliseje
ENO- IN VEČBARVNE
JUGOGRAFIKA
Pr. Petra nasip 23

HOHNER
GENERALNO ZASTOPSTVO
F. SCHNEIDER
ZAGREB, NIKOLIČEVA 10

KRAJCEVIĆEVA (DR. SPITZERJA)
Novo-Vukovarska pomada

1864 — 1939 Nenadkriljiva za polepšanje, zoper sončne in jetrne pege, zoper sojedce in prišče. S stalno uporabo ohranijo tudi starejše dame mladost izgled in gladko polt. — Edino pristna s sliko izdelovatelja.

LEKARNA KRAJCEVIĆ, VUKOVAR.

Informacije

Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanj 12 din, znesek 17 din

Naznanilo!
Sporočam cenj, odjemcem, da sem preselil dipl. krojaško delavnico za civilne in vojaške obleke na Gosposko ul. 1, poleg križanske cerkve. Priporočam se za nadaljnjo naklonjenost. Modno krojaštvo Malis, Ljubljana. Sprejemam krojaškega vajenca. 5881-31

100 uspehov

na en oglas v JUTRO

ZAHTEVAJTE
BRESPLAČNI CENIK
GLASBILA
NAJPODPOLNEJŠIH
NAJVEČJE DOMAČE STROJNE TVRITNE
F. SCHNEIDER
VR. DVOVRŠNI DOKOVATELJI
ZAGREB
NIKOLIČEVA 10

Moški,
ki trpite na seksualni neravnosti, adonose impotencije, nezadostni (funkcij) spolnih žlez, duševne depresije, poskusite

OKASA
100 tablet 220 din: ki so jih mnogi zdravniki preskušili in so kot hormonski preparat odobreni.

Posiljamo direktno in poštne prosto Lekarna Mr. Rožman, Beograd Terazije br. 5. Izvozna banka. Reg. št. br. 5732-1934

INSERIRAJTE V »JUTRO«

Kliseje
ENO- IN VEČBARVNE
JUGOGRAFIKA
Pr. Petra nasip 23

HOHNER
GENERALNO ZASTOPSTVO
F. SCHNEIDER
ZAGREB, NIKOLIČEVA 10

KRAJCEVIĆEVA (DR. SPITZERJA)
Novo-Vukovarska pomada

1864 — 1939 Nenadkriljiva za polepšanje, zoper sončne in jetrne pege, zoper sojedce in prišče. S stalno uporabo ohranijo tudi starejše dame mladost izgled in gladko polt. — Edino pristna s sliko izdelovatelja.

LEKARNA KRAJCEVIĆ, VUKOVAR.

Violine kitare

»druga glasba« od 80-kih do prvovrstnih instrumentov strunne in v. po zrebščine dobiti v veliki izbiri najcenejše pri

WARBINKELJUBLJANA
Miklošičeva cesta 4 pri Franciskanski cerkvi
Prodaja in zaposlanje klavirjev.

PRODAJTE svoje FOTO-POSNETKE

Iščemo za priključene nam časopise in novine stalno zanimive fotoposnetke iz vseh panog. Postanite članikarski fotograf v svojem stranskem poklicu! Zaslužite denar s svojim foto-aparatom! Vse pobližje proti poštini za odgovor pod šifro 717 na Agence de la Presse 10, rue Pauquet, Paris (16).

INSERIRAJTE V »JUTRO«

Kokus tekači
za hodnike in stopnišča v vseh barvah v zalogi pri Sever Rudolf, Ljubljana, Marijin trg 2

Blago za moške in fantovske obleke,
za damske športne kostume in plašče, dvojna širina od 20.— do 50.— din dobite v novo otvorjeni trgovini

Za Ljubljano, pri Zmajskem mostu
SV. PETRA NASIP 29. — Istotam moško ceno perilo na pr.: srajce od din 19.—, spodnje hlače od din 13.— naprej.

SODNA DRAŽBA

ortopedičnih, bandažnih predmetov, šivalnih strojev, pisalnih strojev, stroja za brušenje, železne Wertheim blagajne, trgovske opreme, kilnih pasov, nožev, škarij, klin, kirurških instrumentov in raznega drugega blaga DANES, četrtek v Prešernovi ulici 5, ob 14.

FURLAN ANDREJ

služatelj elektrotehnike in rezervni poročnik
Nepozabnega tovariša sprejmemo na njegovi zadnji poti iz mrtvašnice splošne bolnice na Zaloški cesti na pokopališče k Sv. Križu v petek, dne 24. marca ob pol 5. uri popoldne.

AKADEMSKI KLUB ELEKTROTEHNIKOV
Univerze kralja Aleksandra I. v Ljubljani.